

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

“План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року”

Виконавець

ФОП БОЙКО О.Ю. Свідоцтво про державну реєстрацію № 20740000000009347 від 19.03.2007

04111, м. Київ, вул. Д. Щербаківського, 53В/ 22.

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

julie's data

КИЇВ-2021

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

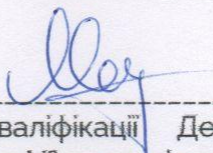
Керівник, спеціаліст із CEO
та геоінформаційних систем

Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із CEO, к.т.н.

Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.

ЗМІСТ

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	5
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ	12
2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	12
2.1.1. Викиди парникових газів	16
2.1.2. Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено	16
2.2. Стан здоров'я	17
2.2.1. Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено	21
2.3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	21
2.3.1. Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря	27
2.3.3. Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря	28
2.4. Характеристика водних ресурсів	29
2.4.1. Якість питної води та її вплив на здоров'я населення	32
2.5. Відходи	34
2.6. Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації	38
2.6.1. Рослинний покрив і тваринний світ області	38
2.6.2. Природно-заповідний фонд	40
2.6.2.1. Території, що можуть бути включені до складу ПЗФ	42
2.6.2.2. Перспективні для заповідання території	44
2.6.3. Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення	45
2.6.5. Прогнозовані зміни стану об'єктів, зазначених в п.2.6	46
2.7. Земельні ресурси та ґрунти	46
2.8. Основні екологічні проблеми території міста Канів	48
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	51
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	55
4.1. Основні екологічні проблеми, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій із природоохоронним статусом	55
4.2. Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки	56
4.3 Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку	56
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	56
5.1. Основні міжнародні та національні зобов'язання	56
5.2. Процедура ОВД	59

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	59
6.1 Атмосферне повітря	59
6.2. Клімат	60
6.3. Водні ресурси	60
6.4. Земельні ресурси	60
6.5. Відходи	60
6.6. Біорізноманіття	61
6.7. Природоохоронні території	62
6.9. Транскордонний вплив	62
6.10. Результати розділу	62
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	64
8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	66
8.1. Вихідні дані для виконання оцінки	66
8.2. Використані інструменти та методи	66
8.3. Планувальні альтернативи	67
8.4. Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	67
9. УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ	68
10. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	68
10.1. Вибір екологічних показників	68
10.2. Індикатори моніторингу	68
10.3. Збір статистичних даних	69
10.4. Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля	69
11. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	74
12. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	74

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Виконавчий комітет Канівської міської ради Черкаської області за адресою: 19000 Черкаська область, місто Канів, вул. Олега Кошового 3, тел. (04736)32251, uprek@ukr.net.

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП "План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року" — ФОП Бойко О. Ю. в особі відповідальних осіб Бойка О.Ю., Максимової Ю.С.

Акроніми та аббревіатури

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
Заява	Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки ДДП
ЗУ "Про СЕО"	Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
ОДА	Обласна державна адміністрація
МТГ	Міська територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
План	Цей План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

«План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року» (далі - План) – документ державного планування, що затверджується органом місцевого самоврядування.

План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року (далі План) направлений на формування основних засад для планування енергетичної політики громади і передбачає на меті скорочення викидів CO₂ в м.Каневі щонайменше на 30% до 2030 року, сприяючи, таким чином, розвитку екологічно-орієнтованої економіки та підвищенню якості життя населення.

В таблиці 1.1 наведено стратегічні та конкретні Цілі Плану.

Таблиця 1.1.1
Дерево цілей Плану дій сталого енергетичного розвитку м. Канів

Стратегічні цілі	Конкретні цілі	Індикатори
СЦ 1. Забезпечення енергетичного переходу Канева до вуглецево нейтрального міста до 2050 року.	КЦ 1.1 Зменшення споживання енергії в місті Каневі	Зменшення споживання енергії на 30% до 2030 р і на 45% до 2050 р. в порівнянні з базовим роком
		Зменшення викидів CO2 щонайменше на 30 % до 2030р. та на 50 % до 2050 р.
	КЦ 1.2. Зростання виробництва енергії з ВДЕ	Ріст виробництва енергії з ВДЕ на 15 % до 2030 та на 40 % до 2050 р
	КЦ 1.3. Заміщення використання енергії з викопних видів палива на чисту енергію	Чиста енергія становить не менше 50% у енергетичному балансі до 2050 р.
СЦ 2. Створення умов для комфортного проживання мешканців міста, підвищення якості житлово-комунальних, забезпечення належного функціонування систем життєзабезпечення, інфраструктури та об'єктів благоустрою міста	КЦ 2.1 Створити ефективну систему водопостачання та водовідведення	Зменшення втрат у системі водопостачання на 50% до 2030 р.
		Підвищення енергоефективності у системі водопостачання та водовідведення на 50% до 2030 р.
		Зменшення кількості аварійних випадків у системі водопостачання на 60% та в системі водовідведення на 30% до 2030 р.
		Зниження питомих витрат на водопостачання та водовідведення на 25% до 2030 р.
		Зменшити рівень скидання неочищених вод на 50% до 2030 р.
		Підвищити рівень каналізування міста до 100% до 2040р
	КЦ 2.2 Створити ефективну систему тепlopостачання	Зменшення втрат у системі тепlopостачання на 10% до 2030 р.
		Підвищення енергоефективності у системі тепlopостачання на 25% до

		2030 р.
		Зменшення кількості аварійних випадків у системі теплопостачання на 40% до 2030 р.
		Зниження питомих витрат на теплопостачання на 15% до 2030 р.
		Заміщення газу у системі теплопостачання на ВДЕ на 25% до 2030 р. та на 50% до 2050р.
	КЦ 2.3 Створити безпечну та ефективну систему міської мобільності	Покращення стану дорожнього покриття на 30 відсотків до 2030 року.
		Підвищення рівня задоволеності мешканців пасажирською транспортною системою на 50% до 2030 р.
		Зменшення викидів CO ₂ від транспорту на 30% до 2030 р. та на 50% до 2050 р.
	КЦ 2.4 Забезпечити стан житлового фонду сучасним вимогам та потребам	Збільшення екологічного чистого транспорту в місті на 30% до 2030 р.
		Забезпечення 100% приладами обліку енергоносіїв та водопостачання до 2030р.
		Забезпечення рівня задоволеності мешканців умовами проживання на 50% до 2030р.
СЦ 3. Канів екологічно стійке місто	КЦ 3.1 Запровадити ефективної системи управління ТПВ	Зменшення частку субсидіантів на 20% до 2030 р.
		Забезпечення сортування та роздільний збір ТПВ на 30% до 2030 р та на 100% до 2050р.
		Зменшення обсягів захоронення ТПВ на 20% до 2030 р.
		Забезпечення переробки ТПВ на сміттєпереробному комплексі до

		2050 р.
	КЦ 3.2 Налагодити систему благоустрою та безпеки міського публічного простору	Підвищення рівні освітленості вулиць на 20% та зменшення споживання електроенергії на 30% до 2030р.
		Перехід на використання електроенергії та вуличне освітлення на чисту енергію на 100% до 2050 р.
	КЦ 3.3 Розробити та впровадити програму комплексного озеленення міста та програму розвитку та збереження малих водних об'єктів	Встановлення меж зелених зон, парків, скверів, оформлено документацію
		Проведення роботи з освітлення територій паркових зон та їх озеленення
		Розроблення та впровадження програми комплексного озеленення міста
	КЦ 3.4 Провести протизсувні та протиерозійні заходи	Недопущення зсувних та ерозійних процесів на території міста до 2030 року
	КЦ 3.5 Розробити програму з підвищення обізнаності про можливості людей та установ щодо пом'якшення гостроти та послаблення наслідків зміни клімату, адаптації до них і формування системи раннього оповіщення населення про надзвичайні ситуації з використанням інноваційних технологій	Підвищення обізнаності жителів міста можливостями реалізації мало витратних енергоефективних заходів. Проведення щорічних Днів сталої енергії.
		Створення системи раннього оповіщення населення про надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру.

Таблиця 1.1.2
 Перелік основних заходів з адаптації до зміни клімату

№	Назва проекту/заходу	Зміст заходу
1.	Протипаводкові заходи	Відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод; Будівництво мереж відводу поверхневих стоків з влаштуванням захисних гідротехнічних споруд у населених пунктах; Винесення в натуру (на місцевості) водоохоронних зон та прибережних захисних смуг; Проведення робіт з обстеження ґрунтів; Будівництво, реконструкція гідротехнічних, берегозакріплювальних споруд; Проведення заходів з захисту від підтоплення і затоплення; Заходи направлені на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів на березі річки Дніпро в районі очисних споруд м. Канів та полів фільтрації поблизу с. Пекарі.
2.	Охорона і раціональне використання водних ресурсів	Будівництво та реконструкція очисних споруд та каналізаційних мереж;
3.	Впровадження заходів у сфері поводження з побутовими відходами	Ліквідація стихійних сміттєзвалищ та недопущення їх утворення; - Забезпечення максимального охоплення житлових будинків приватного сектора централізованим вивезенням ТПВ; - Забезпечення екологічно безпечного збирання та перевезення ТПВ; - Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору та транспортування побутових відходів - Впровадження роздільного збору ТПВ; - Облаштування та поточний ремонт контейнерів та контейнерних майданчиків для збору відходів; - Влаштування підземних контейнерів для збору ТПВ; - Встановлення сміттесортувальної лінії на території міського сміттєзвалища; - Компостування органічних відходів на території міського сміттєзвалища; - Влаштування станції компостування листя- Впровадження поетапного переходу торгівельної мережі на використання паперової тари; - Реконструкції та забезпечення надійної експлуатації полігону ТПВ.
4.	Програма захисту лісів	Забезпечення охорони лісів від пожеж, утримання відомчої пожежної охорони, пожежно-хімічних станцій, гасіння лісових пожеж, протипожежне облаштування лісів;
5.	Програми боротьби з карантинними рослинами	Організація обстеження території міста (встановлення фактичної території та розробка карти вогнищ розповсюдження наявних карантинних рослин із визначенням їх площ) - Організація проведення ліквідації карантинних рослин на визначених територіях (проведення ліквідації карантинних рослин механічним та хімічним способом, висаджування багаторічних рослин на територіях уражених карантинними рослинами) - Організація та проведення інформаційно – роз'яснювальної роботи серед населення.
6.	Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів	Видалення аварійних дерев та санітарна обрізка (кронування) старовікових дерев, проведення інвентаризації зелених насаджень, відновлення та збереження зелених насаджень міста, утримання існуючих парків, та створення нових зелених зон, реконструкція прибережних зон формування відповідного дендрологічного складу зелених насаджень, організація робіт зі створення та експлуатації зелених зон міста

7.	Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку	інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, проведення планомірної, комплексної просвітницької діяльності з питань екологічної безпеки, захисту довкілля та сталого розвитку, організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів з питань екологічної безпеки та сталого розвитку в процесі екологічної просвіти, формування взаємодії та партнерств щодо інтеграції екологічної складової в місцеві, секторальні плани та програми
----	--	---

Таблиця 1.1.3

Перелік заходів, які спрямовані на зменшення споживання енергоресурсів

№	Назва проекту/заходу	Зміст заходу
1	Муніципальні будівлі, обладнання/об'єкти	
1.1	Муніципальні будівлі	
1.1.1	Запровадження системи енергоменеджменту в бюджетних будівлях	Удосконалення системи енергоменеджменту, встановлення лімітів споживання ПЕР, закупівля програмного забезпечення, навчання персоналу, проведення інформаційних заходів
1.1.2	Підвищення енергоефективності в будівлях бюджетної сфери (ДНЗ)	Реконструкція системи освітлення, заміна вікон та дверей, утеплення зовнішніх стін, ізоляція горища та підлоги, відновлення термоізоляції труб опалення
1.1.3	Підвищення енергоефективності в будівлях бюджетної сфери	Реконструкція системи опалення, перехід на індивідуальне опалення
1.1.4	Використання відновлювальних джерел енергії в бюджетних будівлях	Впровадження системи ГВП з сонячними колекторами, використання теплових насосів
1.1.5	Підвищення енергоефективності в будівлях бюджетної сфери (ЗОШ)	Реконструкція системи освітлення, заміна вікон та дверей, утеплення зовнішніх стін, ізоляція горища та підлоги, відновлення термоізоляції труб опалення
1.1.6	Підвищення енергоефективності в будівлях бюджетної сфери (ОЗ)	Реконструкція системи освітлення, заміна вікон та дверей, утеплення зовнішніх стін, ізоляція горища та підлоги, відновлення термоізоляції труб опалення
1.1.7	Підвищення енергоефективності в будівлях бюджетної сфери (інші бюджетні установи)	Реконструкція системи освітлення, заміна вікон та дверей, утеплення зовнішніх стін, ізоляція горища та підлоги, відновлення термоізоляції труб опалення
1.2	Муніципальні обладнання/об'єкти	
1.2.1	Використання енергоефективного обладнання	Заміна існуючого енергообладнання на енергозберігаюче на водопровідних насосних станцій, підвищувальних насосних станцій, водозабору
1.2.2	Використання енергоефективного обладнання	Заміна існуючого енергообладнання на енергозберігаюче на каналізаційних насосних станцій, каналізаційних

		очисних споруд
1.2.3	Зменшення непродуктивних втрат	Реконструкція водопровідних мереж з метою зменшення витоків
1.2.4	Використання енергоефективного освітлення виробничих приміщень	Переведення освітлення на енергозберігаючі лампи
1.3	Муніципальне громадське освітлення	
1.3.1	Реконструкція зовнішнього освітлення	Заміна ліхтарів на світлодіодні ліхтарі, технічне обслуговування світлоточок
1.3.2	Запровадження системи інтелектуального управління освітленням «Розумне світло»	Створення системи автоматизованого та диспетчерського управління і контролю міським зовнішнім освітленням
2.	Третинний сектор (малий та середній бізнес, сфера обслуговування).	
2.1	Запровадження енергоефективного освітлення	Заміна електричних ламп на енергозберігаючі та встановлення автоматичних систем керування освітленням у будівлях третинного сектору;
2.2	Використання енергоефективного технологічного обладнання.	Заміна наявного технологічного обладнання на більш енергоефективне
2.3	Впровадження енергозберігаючих заходів в будівлях третинного сектору	Заходи, спрямовані на реконструкцію систем опалення шляхом зміни схеми опалення, погодного регулювання, з налагодженням гідравлічного та теплового режиму внутрішньо-будинкових систем опалення та усуненням теплових втрат у неопалювальних приміщеннях;
2.4	Впровадження енергозберігаючих заходів в будівлях третинного сектору	Утеплення зовнішніх стін, заміна віконних конструкцій у будинках третинного сектору;
3.	Житлові будівлі	
3.1	Просвітницькі кампанії з інформування мешканців щодо енергозберігаючих заходів та маловартісні заходи	Встановлення лічильників обліку, інформаційні кампанії, впровадження маловитратних заходів
3.2	Стимулювання мешканців до використання у домогосподарствах енергоощадних пристроїв освітлення та побутової техніки	Заміна ламп розжарювання на енергозберігаючі на сходових клітках та у власних оселях мешканців будинків
3.3	Впровадження енергозберігаючих заходів в житлових будівлях (індивідуальна та багатоквартирна забудова)	Утеплення фасадів житлових будинків, заміна вікон на енергоефективні, впровадження приладів обліку, заміна внутрішньобудинкових мереж опалення (у т.ч. теплоізоляція труб)

3.4	Комплексна термомодернізація пілотних житлових будівель (ОСББ)	Утеплення фасаду, даху, цоколю, заміна вікон та дверей, встановлення ІТП, промивка, гідравлічне балансування системи, заміна вікон на сходових клітках, відновлення теплової ізоляції трубопроводів, ремонт покрівель, заходи з санації інженерних мереж
3.5	Використання "зеленої енергетики"	Виробництво сонячної електроенергії, використання теплових насосів
3.6	Реконструкція системи теплопостачання	Реконструкція теплових мереж, реконструкція котелень, перехід на децентралізовані схеми постачання
4.	Транспорт	
4.1	Технічне переоснащення парку комунального транспорту	Закупівля нових більш ефективних транспортних засобів, переведення транспорту на біопаливо
4.2	Підвищення ефективності роботи пасажирського транспорту	Розроблення нової схеми руху, оновлення парку автобусів
4.3	Використання велотранспорту	Формування веломережі, розвиток велопарковок, заохочення до здорового способу життя
4.4	Використання гібридних та електромобілів	Перехід транспорту комунальних підприємств, громадського транспорту та автопарку міської ради на гібридні та електромобілі
4.5	Технічне переоснащення парку приватного транспорту	Закупівля нових більш ефективних транспортних засобів, використання електромобілів, переведення транспорту на біопаливо

План розроблено в рамках Угоди Мерів - ініціативи Європейської Комісії, яка має на меті об'єднати європейські місцеві органи влади в добровільне об'єднання задля спільної боротьби з глобальним потеплінням, та відповідно його основна ціль - скоротити власні викиди CO₂ щонайменше на 30% до 2030 року, сприяючи, таким чином, розвитку екологічно-орієнтованої економіки та підвищенню якості життя.

План розроблено з урахуванням Цілей сталого розвитку, зокрема ЦСР 6, ЦСР 7, ЦСР 11, ЦСР 13. Детальний огляд врахування завдань ЦСР та корегування їх відповідно до місцевих умов детально наведено в р.5 ДДП.

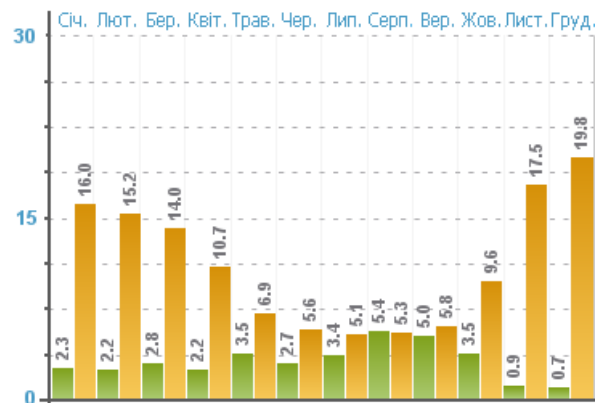
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

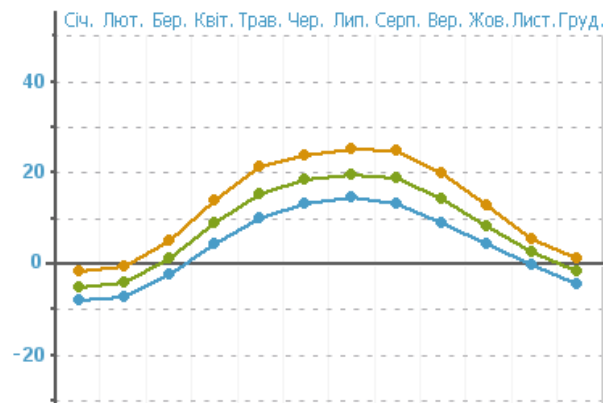
Основними характеристиками кліматичних умов є температура повітря, атмосферні опади тощо. Нижче розглянуто деякі з цих складових.

Умови загальної атмосферної циркуляції визначають напрямки вітрів: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні. Нижче наведено графіки

кліматичних даних на станції “Канів”, починаючи з 1899 року за даними Українського гідрометрологічного центру [\[https://meteo.gov.ua/ua/34208/climate/climate_stations/73/12/\]](https://meteo.gov.ua/ua/34208/climate/climate_stations/73/12/). Клімат у Канівській МТГ помірно континентальний.

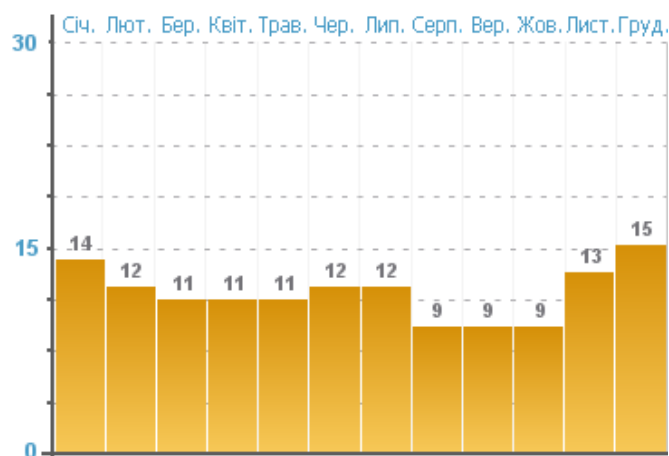

Умовні позначення: зелений графік- ясні; помаранчевий графік - похмури
 рис.2.1 Число ясних і похмурих днів за загальною та нижньою хмарністю

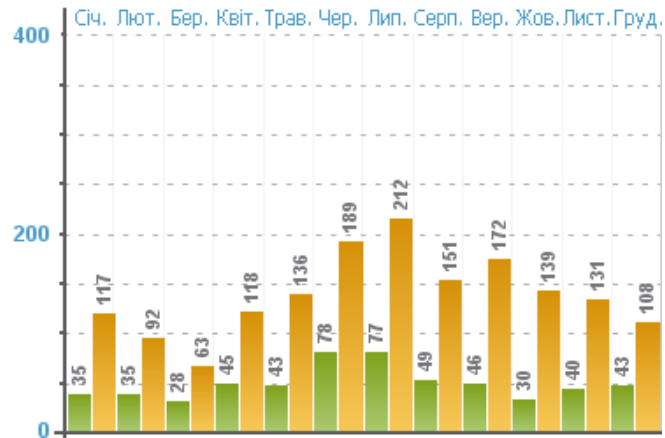
Умовні позначення: оранжева лінія графіку- середньомісячна максимальна;
 синя лінія графіку-середньомісячна мінімальна;
 зелена лінія графіку - середньомісячна.

рис.2.2 Показники середньої місячної і річної температури

Умовні позначення: зелений графік- середня; оранжевий графік - максимальна.

рис.2.3 Число днів із різною кількістю опадів

Умовні позначення: зелений графік- середня; оранжевий графік - максимальна.
 рис.2.4. Середня місячна і максимальна кількість опадів (мм) з поправками на змочування

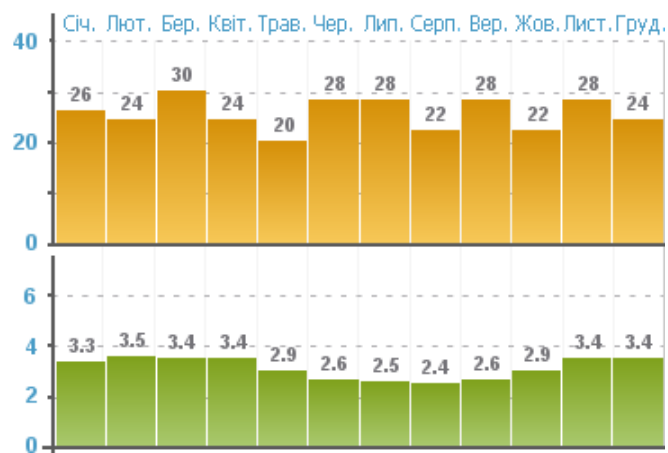

рис.2.5. Швидкість вітру, м/с*

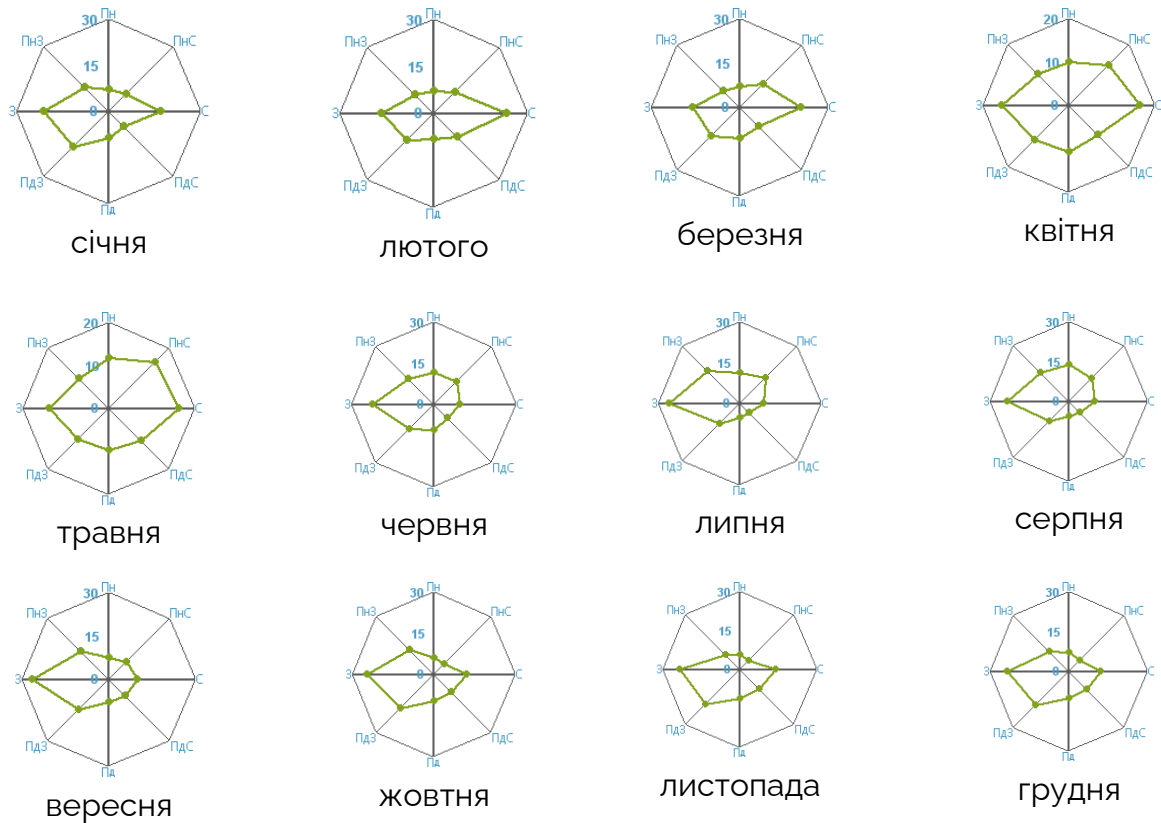

рис.2.6. Повторюваність (%) напрямку вітру та штилю

В цілому, потепління клімату в регіоні чітко прослідковується з 1988 року. У порівнянні з останньою кліматичною нормою (1961-1990) середня річна температура повітря, в більшості випадків, вища на 1-2°C. Зима та весна потеплішали на 2°C, літо – на 1,1°C, осінь – на 0,6-1°C. При цьому позитивна аномалія температури повітря (на 1-6°C вище норми) за минулий рік спостерігалась у 8-ми місяцях (найбільша у лютому), негативна (на 1° нижче норми) у жовтні. Грудень, січень та травень видались із температурою повітря близькою до норми. [“План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року”].

Зміна клімату впливає на матеріальну інфраструктуру міста – будівлі, дороги, каналізаційні та енергетичні системи, а це, своєю чергою, на спосіб життя його мешканців та їхній достаток. Суттєве руйнування житлового та адміністративного фонду будівель очікується у випадку зростання кількості стихійних лих та катастроф, що пов'язані зі зміною клімату. З цього погляду найбільш руйнівними та вартісними вважаються підтоплення. Високі температури також можуть впливати не лише на мешканців міста, але й на інфраструктуру – сприяти руйнуванню дорожнього покриття, спричинювати часті ремонти доріг, таким чином порушуючи нормальну роботу міського транспорту. Крім того, в умовах зростання температури повітря, за переважання у містах штучних поверхонь, що мають здатність акумулювати тепло, населення міст (що обраховується мільйонами) використовує значну кількість електроенергії для кондиціонування приміщень, таким чином створюючи суттєве навантаження на міську енергосистему.

Зростання частоти та інтенсивності прояву екстремальних кліматичних явищ та тривалі зміни підвищують вразливість міських економічних активів та відповідно вартість ведення бізнесу. Зміна клімату вплине на широкий спектр видів економічної діяльності – торгівлю, виробництво окремих товарів, туризм, страхові послуги тощо. І таким чином, відіб'ється на матеріальному становищі широких мас населення міста.

Добре відомо, що населення з низьким рівнем прибутків є вразливішим до зміни клімату (не має житла належної якості, має менші можливості до адаптації, гірший рівень медичного обслуговування тощо). Окрім того, у сфері водних ресурсів є наступні кліматичні загрози - порушення гідродинамічного режиму й водного балансу річок, деградація водних ресурсів, пов'язані зі змінами водного режиму, виснаженням, забрудненням через надлишкове навантаження; в енергетичній сфері – збільшення попиту на електроенергію під час літньої спеки, ускладнення функціонування об'єктів гідроенергетики через зміни в характері опадів та річкового стоку, негативні наслідки від екстремальних погодних явищ; у сфері охорони здоров'я населення – збільшення кількості потерпілих від теплових ударів, погіршення здоров'я міського населення через поверхневе забруднення та підвищення рівня смертності внаслідок серцево-судинних захворювань.

В розділі 4 ДДП "План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року" наведено результати оцінки вразливості міста Канів до змін клімату, а також визначення кліматичних ризиків.

2.1.1. Викиди парникових газів

Парникові гази, що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту та є одним із суттєвих факторів впливу на зміну клімату. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Черкаській області [\[https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHl\]](https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHl) у сумарній кількості забруднюючих речовин викиди метану та азоту діазоту по області, які належать до парникових газів, становили відповідно 18,333 тис. т та 0,058 тис. т, діоксиду вуглецю – 2616,771 тис. т.

Рухомі джерела викидів (автомобільний, залізничний, річковий транспорт та виробнича техніка) залишаються потужним забруднювачем довкілля в області, але окремі відомості про викиди від пересувних джерел забруднення за останні роки відсутні.

2.1.2. Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено

Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Черкаській області [\[https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHl\]](https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHl) на території області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України.

Потепління клімату в області чітко прослідковується з 1988 року. У порівнянні з останньою кліматичною нормою (1961-1990) середня річна температура повітря, в більшості випадків, вища на 1-2°. Зима та весна потеплішали на 2°, літо – на 1,1°, осінь – на 0,6-1°C. Зимі стали малосніжними. Весни гірше забезпечені опадами. Влітку опадів стало більше на початку сезону та менше – всередині. Восени опадів стало більше, особливо на початку сезону 2019 рік відрізнявся значною позитивною аномалією та дефіцитом опадів. При цьому, йому були притаманні великі температурні контрасти, ранні нетривалі "затоки холоду" в теплий період року та пізні тривалі "повернення тепла" - в холодний. Внаслідок цього було перекрыто багато температурних рекордів дня в літній та осінній сезони. Так, в червні - 1 рекорд по максимальній температурі, в липні – 1 по максимальній та 3 – по

мінімальній, в серпні і вересні – 1 по максимальній і 1 по мінімальній, в жовтні – 3 рекорди по максимальній і 1 по мінімальній. В листопаді переkritий рекорд абсолютного максимуму місяця.

Серед наслідків зміни клімату на території області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов.

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці 5.1 наведено узагальнену оцінку впливу на клімат ДДП.

У Канівській МТГ, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. У глобальному контексті це проявляється в активізації масових міграційних процесів. Локально отримуємо зменшення води в річках, зміну та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб.

2.2. Стан здоров'я

Стан здоров'я населення оцінюється, зокрема за тенденцією та кількістю вперше зареєстрованих випадків захворювань, структурою населення, загальної кількості захворюваності тощо. Статистику по зазначеним показникам подано нижче згідно даних головного управління статистики Черкаській області [<http://www.ck.ukrstat.gov.ua/>] та Державної служби статистики України [<http://www.ukrstat.gov.ua/>], паспорту Канівської міської територіальної громади за 2021 рік.

Перелічені дані наведено нижче в таблицях.

Таблиця 2.1

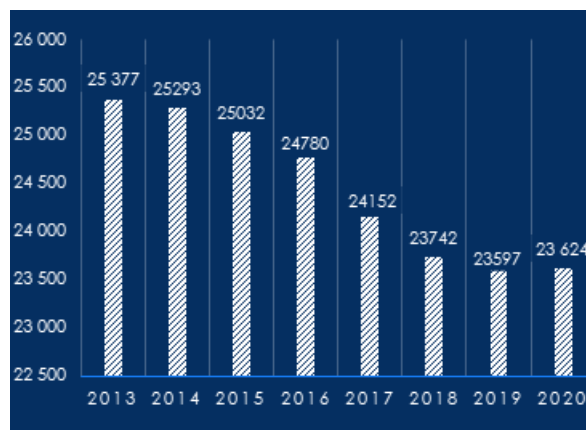
Демографічні показники згідно паспорту Канівської МТГ станом на 01.01.2021р

Показник	Значення
Чисельність наявного населення по місту Канів, осіб	23 503
Щільність населення на 1 кв. км, осіб	1 349,2
Чисельність постійного населення по місту, осіб	23 626
Природний приріст:	-288
Народилося, осіб	132
Померло, осіб	420
Міграційний рух:	+194
Кількість прибулих, осіб	567
Кількість вибулих, осіб	373
Кількість шлюбів, одиниць	157

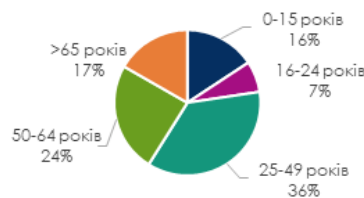
Таблиця 2.2

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Кількість постійного населення	25416	25155	24903	24275	24398	24247	24166
в тому числі:							
- живонароджених	232	245	217	187	278	154	132

- померлих	338	341	348	362	474	351	420
-прибулих	450	456	67	75	382	525	567
-вибулих	405	621	188	528	612	473	373
2.Кількість наявного населення	25293	25032	24780	24152	24275	24124	24043
3.Кількість пенсіонерів	9824 (38,8%)	9831 (39,2%)	9744(39,3%)	9888 (40,9%)	10703 (44%)	9908 (41%)	9857 (41%)
4.Кількість працездатних	15350 (60,7%)	14329 (57,2%)	14567 (58,8%)	16655 (68,9%)	16854 (69,4%)	16037 (66,4%)	...
5.Кількість дітей до 18 років	4667 (18,45%)	5286 (21,12%)	4428 (17,87%)	3722 (15,41%)	4466 (18,4%)	4294 (17,8%)	...

а) Динаміка зміни чисельності населення міста Канів, осіб

б) Розподіл населення в місті Канів за віком

в) Розподіл населення в місті Канів за статтю

Рис. 2.7.

Таблиця 2.3

Кількість померлих за статтю, віковими групами та причинами смерті в області, осіб [http://database.ukrcensus.gov.ua]

	2005	2010	2015	2019	2020
Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби A00-B99	245	236	254	192	155
Туберкульоз органів дихання A15-A16	93	74	73	40	36
Хвороба, зумовлена вірусом імунodefіциту людини (ВІЛ) B20-B24	51	81	85	65	50
Клас II. Новоутворення C00-D48	2 515	2 325	2 435	2 479	2 461
Клас III. Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму D50-D89	5	10	7	3	5
Клас IV. Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин E00-E89	117	101	80	88	122
Клас V. Розлади психіки та поведінки F01-F99	77	27	13	19	19
Клас VI. Хвороби нервової системи G00-G98	143	239	170	143	158
Клас VII. Хвороби ока та його придаткового апарату H00-H57	-	-	-	-	-
Клас VIII. Хвороби вуха та соскоподібного відростка H60-H93	1	-	1	-	1
Клас IX. Хвороби системи кровообігу I00-I99	16 942	15 202	14 342	13 840	14 299
Ішемічна хвороба серця I20-I25	9 459	8 499	8 217	8 194	8 404
Гострий інфаркт міокарда та деякі його поточні ускладнення I21, I23	161	200	196	232	275
Повторний інфаркт міокарда I22	18	10	15	15	12
Клас X. Хвороби органів дихання J00-J98	1 368	1 200	622	562	711

Клас XI. Хвороби органів травлення K00-K92	1 015	807	758	843	872
Клас XII. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини L00-L98	6	6	6	8	10
Клас XIII. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини M00-M99	26	11	12	13	14
Клас XIV. Хвороби сечостатевої системи N00-N98	121	89	85	84	100
Клас XV. Вагітність, пологи та післяпологовий період O00-O99	-	5	2	2	4
Клас XVI. Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді P00-P96	34	62	54	33	30
Клас XVII. Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії Q00-Q99	55	61	46	29	31
Клас XVIII. Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослідженнях, не класифікованих в інших рубриках R00-R99	287	211	183	243	281
Клас XX. Зовнішні причини смерті V01-Y89	2 133	1 228	1 101	1 121	1 020
Клас XXII. Коды для особливих цілей U00-U85 (Covid, вірус ідентифікований та неідентифікований)	468

Згідно наведених статистичних даних видно, що частка пенсіонерів поступово зростає, а кількість дітей до 18 років зменшується. Це може загрожувати ситуації, коли категорії населення молодше 18 років та старше 60 зрівнюються у своїй кількості протягом наступного десятиліття. Для громади, яке прагне розвиватися, такий сценарій є загрозливим.

Існуючі статистичні дані говорять про такі загальні тенденції в області та в місті як зниження народжуваності, підвищення показника смертності, підвищення питомої ваги населення старшого пенсійного віку, зниження середньої очікуваності тривалості життя. В цілому тенденції різкого або негативного погіршення стану здоров'я населення немає.

З іншої сторони, є загрозлива тенденція в місті щодо скорочення населення.

2.2.1. Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено

За умови збереження існуючої ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, зношеністю міського питного водопроводу, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань. Також є загроза зі сторони відсутності достовірної та актуальної інформації щодо викидів у атмосферне повітря (див. п.2.3).

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту.

2.3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

На території міста Канів розташовано 60 об'єктів господарювання, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Обсяг викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у 2019 році склав 319,4 тон (96,7% до попереднього року), 18,7% з них складає діоксид азоту, викиди якого зменшилися до 2018 року на 17,6%; в розрахунку на 1 кв.км. це 18,3 тон (зменшення на 5,7%). На 1 особу припадає 13,5 кг. забруднюючих речовин (зменшення від 2018 на 2,2%). Запит на викиди підприємства міста подають безпосередньо на управління природними ресурсами та екології Черкаської ОДА. За їх інформацією 93% джерел викидів мають дозволи, у 7% строки дії дозволів завершилися. Місто не володіє інформацією щодо реальних показників викидів підприємств міста у повітря і не має на це впливу, в місті відсутній еколог, у служби санепідемстанції обмежені повноваження. Точний висновок щодо екологічного стану міста може надати тільки екологічний аудит, який в місті не проводився. [Згідно наданих даних Канівською МТГ].

Нижче наведено відомості про викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря згідно даних Регіональної доповіді про стан навколишнього середовища в Черкаській області за 2019 рік
<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHI>

Таблиця 2.4
 Динаміка викидів забруднюючих речовин в Черкаській області

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунк у на 1 кв.км, т	Обсяги викидів у розрахун ку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП
	Всього	у тому числі				
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами			
2000	93,1	28,8	64,3	4,5	64,5	- *
2011	140,2	62,2	78	6,7	109,4	0,005

2012	146,4	69,4	77	7	115	0,005
2013	150	73,1	76,9	7,2	118,6	0,005
2014	136,6	66,7	69,9	6,5	108,8	0,004
2015	120,3	57,5	62,8	5,7	96,4	0,002
2016		52,3	***	2,5	42,3	0,001
2017		48,3	***	2,3	39,4	0,001
2018		57,9	***	2,8	47,7	0,001
2019		51,8	***	2,5	43,2	**

Таблиця 2.5.1

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від
 стаціонарних джерел забруднення у Канівський районі та м.Канів, тис. т

Одиниця АТУ	2000 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
м. Канів	0,115	0,337	0,33	0,319
Канівський р-н	0,015	6,99	7,339	6,460

Основними забруднювачами повітря в області залишались підприємства постачальники електроенергії, газу, пари та кондиціювання повітря (38,3%); сільського, лісового та рибного господарства (11,025%); водопостачання; каналізація, поводження з відходами (3,149%); транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (1,854%)
<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMH>].

Перелік об'єктів Канівської міської територіальної громади, які мають дозволи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, станом на 24.09.2021 наведений у таблиці нижче за даними наданими Управлінням екології та природних ресурсів Черкаської ОДА.

Таблиця 2.5.2

№ з/п	Назва суб'єкта господарювання	Юридична адреса	Місце діяльності	Код ЄДРПОУ
1	ТОВ "Канівське АТП-17151"	м. Канів, вул. Київська, 11	м. Канів, вул. Київська, 11	3119517
2	БАТ "Черкасигаз" Канівське УЕГГ майд. №1	м. Канів, вул. Енергетиків, 30	м. Канів, вул. Леніна, 182	24419241

3	БАТ "Черкасигаз" Канівське УЕГГ майд. №2	м. Канів, вул. Енергетиків, 31	м. Канів, вул. Київська, 21	24419241
4	ДЗ "Канівська районна санітарно-епідеміологічна станція"	м.Канів, вул.Леніна,140	м.Канів, вул.Леніна,140	2009778
5	ПАТ "ЕМЗ "Магніт"	м. Канів, вул. Леніна, 161	м. Канів, вул. Леніна, 161	14309540
6	ТОВ "Агроекопродукт"	м.Канів, вул.Київська,11	м.Канів, вул.Київська,11	24372924
7	СТОВ "Інкубатор"	м.Канів, вул.Трахтомирівська,16	м.Канів, вул.Трахтомирівська,16	32342733
8	Проммайданчик гуртожитки ПрАТ "Миронівська птахофабрика"	с.Степанці, вул.Жовтева,25	м.Канів, вул.Пилипенка,13	30830662
9	Офіс ПрАТ "Миронівська птахофабрика"	с.Степанці, вул.Жовтева,25	м.Канів, вул.Леніна,177	30830662
10	ФОП Чала Т.В.	м. Канів, вул. О.Кошового, 10	м. Канів, вул. Коцюбинського, 17 а	2471305169
11	ПрАТ "Спорттек-Черкаси"	м. Черкаси, вул. Корольова, 7	м. Канів, вул. Малика, 9	1555316
12	ПАТ "Черкасиобенерго" Канівський РЕМ	м.Черкаси, вул.Гоголя,285	м.Канів, вул.Леніна,127	22800735
13	ФОП Марікуца Є.В. (ТОВ "Старий Канів")	м. Канів, вул. Леніна, 17/1	м. Канів, вул. Леніна, 17/1	2075506908
14	КП "Управління водопровідно-каналізаційного господарства"	м. Канів, вул. 1-го Травня, 21	м. Канів, вул. 1-го Травня, 21	30598710
15	БАТ "Черкасигаз" Канівське УЕГГ	м.Черкаси, вул.Громова, 142	м.Канів, вул.Леніна,182	3361402
16	ПАТ "Укртелеком" ЦТП №7	м.Київ, будл.Т.Шевченка,18	м. Канів, вул. Леніна, 14	21560766
17	Канівський МРСТК ТСОУ	м. Канів, вул. Бузницького, 2	м. Канів, вул. Бузницького, 2	2722039
18	ФОП Федорчук О.В. (Готельно-ресторанний комплекс "Княжа гора")	Київська обл., Бориспільський р-н, с. Гора, вул. Польова, 21	м. Канів, вул. Дніпровська, 1	2213904399
19	ФОП Трохимець Г.В.	м.Канів, вул. Київська, 22	м. Канів, вул. Трахтомирівська, 16	2430412366
20	ГРС "Канів"	м. Київ, Кловський узвіз, 9/1	м. Канів	30019801
21	ТОВ "Ергопак" майданчик № 1	м.Боярка, вул.40 річчя Жовтня, 36, Київська обл	м.Канів, вул.Леніна, 161/1	31364122

22	ТОВ "Ергопак" майданчик № 2	м.Боярка, вул.40 річчя Жовтня, 36, Київська обл	м.Канів, вул.Дорошенка, 7	31364122
23	КПТМ Котельня училища культури	м.Канів, вул.Енергетиків,30	м.Канів, вул.Федоренка,26	2082657
24	КПТМ Котельня західного мікрорайону	м.Канів, вул.Енергетиків,30	м.Канів, вул.Леніна,161	2082657
25	Канівське комунальне підприємство теплових мереж	м. Канів, вул. Енергетиків, 30	м. Канів, вул. Енергетиків, 30	2082657
26	ПП "ОККО-Нафтопродукт" АЗС №33	м. Львів, вул. Пластова, 1	м. Канів, вул. Шевченка, 69-А	36670361
27	ПП "ОККО-Нафтопродукт" АЗС №34	м. Львів, вул. Пластова, 1	м. Канів, вул. Леніна, 220	36670361
28	КЗ "Канівська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів Черкаської обласної ради"	м. Канів, вул. 1 Травня, 83	м. Канів, вул. 1 Травня, 83	22793136
29	ТОВ "Діамант-Канів"	м. Канів, вул. Леніна, 127б	м. Канів, вул. Леніна, 127б	21351821
30	ТОВ "Стейт Оіл" АЗС "Канів"	м. Обухів, вул. Київська, 25	м. Канів, вул. 206 Дивізії, 5	39436796
31	ДП "Канівське лісове господарство" майд №1	м.Канів, вул.Київська, 15	м.Канів, вул.Київська, 15	993352
32	Канівський національний університет імені Тараса Шевченка (Канівський природний заповідник)	вул.Володимирська, 60, Шевченківський р-н, м.Київ	м.Канів, вул.Шеченка, 108	2070944
33	ПрАТ"Канів-Дніпробуд"	м.Канів, вул.Леніна,121,а	м.Канів, вул.Леніна,121,а	116872
34	ТОВ "Дніпрова Хвиля"	м.Канів, вул.Енергетиків,30	м.Канів, вул.Дорошенка, 1	31909193
35	КП "МІСТО"	вул. Першого Травня, 21, м. Канів	вул. Енергетиків, 100, м. Канів	31423140
36	ТОВ "ХУА-ТОН"	вул. Деміївська, 55, к. 117, м. Київ	м. Канів, лівий берег на території ПАТ "Закордоненергокомплектбуд"	40841445
37	ДП "Черкаський облавтодор" ВАТ "Державна Акціонерна компанія "Автомобільні дороги України", філія "Канівський райавтодор", виробнича база	бул. Шевченка, 389, м. Черкаси	вул. Леніна, 170, м. Канів	31141625
38	ПАТ "УКРГІДРОЕНЕРГО" Філія "Канівська ГЕС"	м. Вишгород, Вишгородський р-н, Київська обл.	вул. Золотоніська, 1, м. Канів	20588716
39	ТОВ "Ергопак"	м.Боярка, вул.Соборності, 36,	м.Канів, вул.Енергетиків, 191	31364122

		Київська обла		
40	АЗС ПАТ "Укрнафта"	м. Черкаси, вул. Святотроїцька, 55а	м. Канів, вул. Енергетиків, 12	.00135390
41	ФОП Рахуба І.В.	м.Черкаси, вул.Гоголя, 509, кв.53	м.Канів, вул.Енергетиків, 137	3128811846
42	ТОВ "ОРАНЖГАЗ", майданчик №7 (АГЗП)	вул. Володимира Ложешнікова, 58, м. Черкаси	вул. Енергетиків, 130, м. Канів	40158676
43	ПрАТ "КАНІВ-ЛАДА"	вул. Дунаєцька, 27, м. Канів	вул. Дунаєцька, 24, м. Канів	14202434
44	ТОВ "КИЇВ ІНВЕСТ ГРУП", АГЗПМТ	вул. Велика Васильківська, 72, оф. 147, м. Київ	вул. Енергетиків, 132, м. Канів	38744775
45	ФОП Рахуба І.В., котельня стадіону "Магніт"	м. Черкаси, вул.Гоголя, 509, кв.53	м. Канів, вул.Енергетиків, 14	3128811846
46	Шевченківський національний заповідник, котельня	м. Канів, Тарасова Гора	м. Канів, Тарасова Гора	2226180
47	ДП "Канівське лісове господарство" гараж	с. Литвинець, вул.Лісна, 1	м. Канів, вул. Київська,15	.00993352
48	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЖИТЛОВО - ЕКСПЛУАТАЦІЙНА КОНТОРА"(КП "ЖЕК")	вул. Шевченка, 69/1, м. Канів	вул. Шевченка, 69/1, м. Канів	32033409
49	ФОП Рахуба І.В., котельня Канівської ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 Канівської міської ради Черкаської області	вул. Гоголя, 509, к. 53, м. Черкаси	вул. 1 Травня, 72, м. Канів	3128811846
50	ДП "Нафта" АЗС	м. Канів, вул. Енергетиків, 132	м. Канів, вул. Енергетиків, 132	32033440
51	ТОВ "Клуб сиру" Канівська філія	м.Київ, вул.Саксаганського,119	м.Канів, вул.Енергетиків. 153	36413692
52	ТОВ "М+М"	м. Канів, вул. Київська, 11	м. Канів, вул. Київська, 11	24357511
53	ТОВ "ВІДЖИ ПРОДАКШН" майданчик №1	м. Київ, вул. Грушевського, 9Б	м.Канів, вул.Михайла Дорошенка,1	42602802
54	ПрАТ "ГОРИЗОНТ"	м.Канів, вул.Енергетиків, 118	м.Канів, вул.Енергетиків, 118	14308635
55	ТОВ "Енерджі-Оіл" АЗС №105	м. Черкаси, вул. Святотроїцька, 55А, офіс 112	м.Канів, вул. Київська, 36	41876966
56	ТОВ "КАНІВСЬКИЙ ЗАВОД СОЛОДОВИХ ЕКСТРАКТІВ" ФІЛІЯ "КАНІВСЬКИЙ ЗАВОД СОЛОДОВИХ	бул. Шевченка, 242/1, оф. 704, м. Черкаси	вул. Гетьмана Дорошенка, 5А, м. Канів	40490778

	ЕКСТРАКТИВ			
57	ТОВ "Канів-Солод" Завод "КАНІВ-СОЛОД"	бул. Шевченка, 242/1, оф. 704, м. Черкаси	вул. Гетьмана Дорошенка, 5А, м. Канів	37906727
58	ЛЧ МГ Золотоніського ЛВУМГ в межах Черкаської області філії УМГ "Черкаситрансгаз" АТ "Укртрансгаз" (територія Канівського р-ну)	м. Київ, Кловський узвіз, 9/1	землі Хмільнянської, Межиріцької, Горобіївської, Ліпльавської, Пекарівської сільських рад, Канівської міської ради, ДП "Канівське лісове господарство", Канівський р-н (прив'язка м.Канів)	30019801
59	ПрАТ "Закордоненергокомплектбуд"	м.Канів, Лівий берег	м.Канів, Лівий берег	.00104060
60	ТОВ "КУПАВА ГРУП"	м.Канів, вул.Енергетиків, 179	м.Канів, вул.Енергетиків, 179	39694893
61	Канівська дитяча школа мистецтв	м.Канів, вул.Торгова, 19	м.Канів, вул.Торгова, 19	22793082
62	ТОВ "Наdejда Ритейл-2017", АЗС	м.Полтава, вул.Зіньківська, 19б	м.Канів, вул.Енергетиків, 233	41022256
63	Відділ культури Канівської міської ради, котельня музею ветеранів війни і праці	м.Канів, вул.Кошового, 1	м.Канів, вул.Героїв Небесної Сотні, 25	25660588
64	ФОП Рахуба І.В.	вул. Гоголя, 509, к. 53, м. Черкаси	вул. Пилипенка, 14, м. Канів	3128811846
65	ТОВ "Ергопак"	м.Боярка, вул.Соборності, 3б, Київська обла	м.Канів, вул.Енергетиків, 179	31364122
66	КП "Управління водопровідно-каналізаційного господарства" майданчик № 2 (КНС-1)	м. Канів, вул. Першого Травня, 27	м.Канів, вул.Енергетиків, 3бг	30598710
67	КП "Управління водопровідно-каналізаційного господарства" майданчик № 3 (КНС-2, КНС-3, КНС-4)	м. Канів, вул. Першого Травня, 27	м.Канів, вул. Героїв Дніпра, 12, 37в, вул. 20б Дивізії, 4а	30598710
68	КП "Управління водопровідно-каналізаційного господарства" майданчик № 4 (КНС-7)	м. Канів, вул. Першого Травня, 27	м.Канів, вул. Шевченка, 10б	30598710
69	ТОВ "АВТОГАЗЦЕНТР", АГЗП	с. Степанки, 8-й км Смілянського шосе, Черкаський р-н	м.Канів, вул. Енергетиків, 60	14211982

70	ТОВ "Український кондитер"	м. Київ, вул. Миколи Грінченка, 4	м. Канів, вул. Енергетиків, 126	40173212
71	ГРС "Хмільна"	м. Київ, Кловський узвіз, 9/1	с. Хмільна, Канівський р-н	30019801
72	ТОВ "Сучасні торговельні технології"	м. Канів, вул. О. Кошового, 2/15	с. Хмільна, Канівський р-н	38048541
73	ТОВ "Сучасні торгівельні технології"	вул. О. Кошового, 2/15, м. Канів	с. Хмільна, Канівський р-н	38048541
74	ДП "Канівське лісове господарство" майд №3	м. Канів, вул. Київська, 15	с. Михайлівка, вул Лісова, 16	993352
75	ПрАТ "Миронівська птахофабрика" виробнича дільниця з вирощування курчат-бройлерів № 26	с. Степанці, вул. Жовтнева, 25, Канівський р-н	адмінмежі Яблунівської сільської ради (за межами с. Яблунів), Канівський р-н	30830662
76	ПСП "Яблуневий сад"	Канівський р-н, с. Яблунів, вул. Колгоспна, 1	Канівський р-н, с. Яблунів, вул. Колгоспна, 1	32342775
77	ПрАТ "МИРОНІВСЬКА ПТАХОФАБРИКА", Інкубаторно-птахівнича станція	вул. Слобода, 25, с. Степанці, Канівський р-н	адмінмежі Яблунівської сільської ради (с. Яблунів), Канівський р-н	30830662
78	Яблунівський НВК "Дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа І-ІІ ступенів Канівської міської ради Черкаської області" Відділу освіти виконавчого комітету Канівської міської ради Черкаської області	м. Канів, вул. Шевченка, 49	с. Яблунівка	4591647
79	ПП "КАНІВ-ГРАНІТ" майданчик №2 (АБЗ)	м. Канів, вул. Київська, 36А	м. Канів, Лівобережна промислова зона на лівому березі річки Дніпро, земельна ділянка 7 (за межами населеного пункту)	14207791

2.3.1. Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

В перелік територій забруднених в результаті аварії на ЧАЕС (Постанова КМУ №106 від 23.07.1991 р.) населені пункти громади не входять.

Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища у Черкаській області (2019р.) збір випадін з атмосфери проводився щоденно лише на території метеостанції Черкаси. Радіоактивність цих випадань визначалась у беккерелях/м². Результати показують, що значення радіоактивності випадань з атмосфери за добу коливаються в межах 0,6 – 2,1 Бк/м². Сумарна бета активність атмосферних випадін за місяць коливалась в межах 38,4 – 45,1 (45,1 – в березні) Бк/м², без суттєвих змін у порівнянні до значень 2018 року (39,4-55,3 (55,3 – в березні) Бк/м². Ці результати вимірів набагато нижчі критерія рівня високого

радіоактивного забруднення (110 Бк/м² за добу). Річна сумарна бета-активність атмосферних випадінь склала 501 Бк/м², що не перевищує дозвільного рівня (584 Бк/м²). Потужність експозиційної дози гамма-випромінювання (ПЕД) щоденно визначалась у містах Жашків, Золотоноша, Канів, Сміла, Умань, Чигирин, Черкаси та в с.Озірна Звенигородського району, на території метеостанцій.

Максимальні рівні радіації за даними спостережень метеостанцій області протягом 2017 року знаходились в межах 13-15 мкР/год. при нормі не більше 25 мкР/год.

Впродовж року щоденні значення ПЕД були в межах 11 – 18 мкР/год (мікроРентген за годину). Поодинокі максимальні значення ПЕД у 18 мкР/год були зафіксовані у м.Черкаси у лютому, м.Умань – у вересні, у с. Озірна Звенигородського району – у жовтні та грудні. Значення ПЕД у 18 мкР/год були зафіксовані у с. Озірна Звенигородського району - у липні, жовтні та грудні; у містах Золотоноша – у листопаді, Умані – у квітні, вересні та жовтні; у м.Черкаси – у січні та лютому. Значення ПЕД в 16 та 15 мкР/год були зафіксовані на всіх метеостанціях.

Узагальнені результати вимірів потужності експозиційного дози гамма-випромінювання для м.Канів приведені в таблиці нижче.

Таблиця 2.6

Назва населеного пункту	1 квартал	2 квартал	3 квартал	4 квартал	Середня за рік
м. Канів	15-14-14	14-14-15	14-14-14	14-14-14	14

Примітка: Контрольний рівень природного гамма-фону – 25 мкР/год

За отриманими у 2019 році даними всі контрольовані параметри радіоактивного забруднення атмосфери були співставними з минулорічними значеннями. Проте, не виключена ймовірність окремих коливань радіоактивності приземної атмосфери, що можуть виникати внаслідок небезпечних та стихійних метеорологічних явищ.

2.3.3. Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

У зв'язку зі збільшенням обсягів виробництва, старінням технологій та обладнання, пошкодженням покриття автомобільних доріг та старіння транспортних засобів передбачається незначне систематичне збільшення шкідливих викидів в атмосферне повітря. Істотних змін в стані здоров'я населення не передбачається, але можливе незначне систематичне збільшення негативного впливу на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів.

Стан дорожнього покриття має безпосередній вплив на кількість шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із збільшенням кількості автотранспорту та значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин. В той же час загрозливою ситуацією є відсутність достовірної інформації про кількість викидів, джерела таких викидів та діючі дозволи від стаціонарних джерел забруднення. До того ж близько 7 % підприємств мають прострочені дозволи на викиди. Згідно ЗУ “Про охорону атмосферного повітря” ст.11. викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися тільки після отримання дозволу. Згідно ст. 12 ЗУ “Про охорону атмосферного повітря”

господарська чи інші види діяльності, пов'язані з порушенням умов і вимог до викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на його стан, передбачених дозволами, може бути обмежена, тимчасово заборонена (зупинена) або припинена відповідно до законодавства. Безконтрольна ситуація із викидами у громаді може призвести до загрозливих наслідків.

2.4. Характеристика водних ресурсів

Основними джерелами водопостачання області є Кременчуцьке водосховище, річки Гнилий Тікич, Рось, Тясмин та підземні водозабори. За даними статистичної звітності за формою 2-ТП (водгосп) загальний водозбір в 2019 році становив 184,4 млн м³. У порівнянні з 2018 роком (172,6 млн м³) забір води збільшився на 11,8 млн м³
<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHI>

Основна річка міста Канів - річка Дніпро.

Таблиця 2.7

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин
 основними водокористувачами – забруднювачами поверхневих водних об'єктів
<https://ck-oda.gov.ua/ekologiya/>

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (мЗ/добу), ефективність використання потужності) очисних споруд (використання потужності) очисних	2017			2018			2019		
		об'єм скидання зворотних вод, тис. м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених речовин, що скидаються разом із зворотними водами, тис. м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених речовин, що скидаються разом із зворотними водами, тис. м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених речовин, що скидаються разом із зворотними водами, тис. м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т

	их спор уд									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
р. Дніпро										
ТОВ „ЛОЗ ЧС ДОЦ Світанок”	500	3,1	3,1	1,097	4,2	4,2	-	5,2	5,2	4,23
КП „ЧЕЛУАШ”	-	1293,7	1293,7	866,0	1732,4	1732,4	-	Не відзвітувались		

Згідно даних ДДП на території міста Канів скиди у поверхневі води має тільки Філія «Канівська ГЕС ПАТ «Укргідроенерго». За інформацією Черкаського регіонального управління водних ресурсів Канівська ГЕС щорічно скидає 330 тис.м3 неочищених стічних вод.

Постійні спостереження за станом водних об'єктів області у 2019 році, в межах повноважень здійснювали Регіональний офіс водних ресурсів у Черкаській області, Черкаський обласний центр з гідрометеорології, Державна установа "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України", Державна екологічна інспекція Центрального округу у визначених контрольних створах.

Державною установою "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" досліджено 901 пробу води водойм за санітарно-хімічними показниками, не відповідало встановленим нормативам 13,1 % проб.

За інформацією Державної екологічної інспекції Центрального округу інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод у 2019 році здійснювався на річках Золотоношка, Рось, Суха Згар, Тясмин, Гірський Тікич, Гнилий Тікич, Шполка, Сріблянка, Тальянка, Пастирка, Росава, Велика Вись, Синюха, Ятрань, Ірклій, а також Канівському та Кременчуцькому водосховищах, ставі с. Остапівка Драбівського району, потічку (р. Литвинка), технічному ставі Жашківського цукрового заводу. Вимірювання проводились у 100 контрольних створах, відібрано та проаналізовано 214 проб. Нижче в таблиці наведено результати інструментально-лабораторного контролю якості поверхневих вод для Канівського водосховища згідно Екологічного паспорту громади.

Таблиця 2.8
 Інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод*[<https://ck-oda.gov.ua/ekologiya/>]

Назва водного об'єкта	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.	Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
-----------------------	--	--	---------------------------	---

	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1. Канівське водосховище	3	-	5	22	-

Примітка: *Інформація надана Державною екологічною інспекцією Центрального округу.

Гідробіологічна оцінка якості вод та стан гідробіоценозів.

За інформацією Черкаського обласного центру з гідрометеорології регулярні гідробіологічні спостереження (за розділами робіт біоіндикація та біотестування) здійснювалися на 5 водних об'єктах (3 річках – річки Рось, Вільшанка, Тясмин та 2 водосховищах – Канівське та Кременчуцьке). Одержані дані про стан гідробіоценозів свідчили, що за середніми значеннями індексу сапробності на всіх водних об'єктах спостерігалось помірне забруднення, 3-й клас якості вод. Угруповання планктонних ценозів р. Рось (пункт Корсунь-Шевченківський) були різноманітні, знайдено 21 - 31 вид фітопланктону, зоопланктону – 24 - 38 видів. Розвиток планктону був стійкий і стабільний, але сезонна динаміка розвитку простежувалась не завжди. У фітопланктоні домінували організми-індикатори помірно забруднених вод. У всі строки відбору в обох створах м. Корсунь-Шевченківський домінували діатомові та синьо-зелені водорості. Початковий ступінь цвітіння водоростей спостерігався в нижньому створі у липні. Зоопланктон був багатим чисельно та за видовою представленістю, домінували оліго-β та β-мезосапробні гіллястовусі ракоподібні, що є позитивною тенденцією для екологічного стану річки. Спостерігався стабільний розвиток тваринного планктону. Загалом стан водної екосистеми за сукупністю гідробіологічних показників відповідав 3-му класу якості вод (помірно забруднені).

По Канівському водосховищу (м. Канів) показники якісного і кількісного розвитку фітопланктону були невисокими, на рівні минулорічних 9-19 видів). Масово розвивались і домінували β-мезосапробні водорості. "Цвітіння" вод у створах м. Канів не спостерігалось. Фітопланктон характеризувався досить рівномірним розвитком протягом всього вегетаційного періоду. Розвиток зоопланктону був невисоким, але вищим за минулорічний, зустрічались безхребетні. Серед індикаторних організмів зоопланктону домінували β, оліго-β мезосапроби, що переважно відповідало чистим, помірно забрудненим водам. Позитивною тенденцією була присутність в усіх пробах гіллястовусих ракоподібних. Загалом стан водної екосистеми за сукупністю гідробіологічних показників відповідав 3-му класу якості вод (помірно забруднені). По Кременчуцькому водосховищу (м. Канів, м. Черкаси) пік розвитку

фітопланктону прийшовся на серпень. Протягом року домінували водорості β-мезосапробної зони.

<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHl>

Аналіз стану поверхневих водних об'єктів та прибережно-захисних смуг.

Згідно даних Державного агентства водних ресурсів, водні об'єкти Канівської громади належать до істотно змінених та перебувають під ризиком точкового та дифузного забруднення <http://geoportal.davr.gov.ua/>. Згідно звіту Рахункової палати України "про результати аудиту ефективності виконання заходів Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення

басейну річки Дніпро на період до 2021 року”, стан річки Дніпро є критичним [\[https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2021/12-3_2021/Zvit_12-3_2021.pdf\]](https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2021/12-3_2021/Zvit_12-3_2021.pdf), у водах річки виявлено 161 забруднювач, зокрема заборонені пестициди, важкі метали та фармпрепарати.

Виконана оцінка стану прибережно-захисних смуг водних об’єктів громади, показала такі проблемні місця:

рубки дерев на крутих схилах балок, на фоні збільшення інтенсивності опадів, спричинених змінами клімату, може призвести до зсувів ґрунту в таких місцях;

недотримання режиму прибережно-захисних смуг водних об’єктів може спричинити руйнування берегів, забруднення води відходами господарської діяльності

Отже, стан поверхневих водних об’єктів характеризується антропогенним тиском виробничої діяльності суб’єктів господарювання та станом житлово-комунального сектору. Існують проблеми забруднення водних об’єктів недостатньо очищеними стічними водами, внаслідок зношеності технологічного обладнання комунальних очисних споруд або взагалі їх відсутності; замулення, заростання та засмічення поверхневих водних об’єктів.

2.4.1. Якість питної води та її вплив на здоров’я населення

Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров’я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов’язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема забезпечення якісною питною водою відноситься до числа соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров’я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Несприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках: загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини. Забрудненість водних об’єктів – джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров’я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Відставання України від розвинених країн за показниками середньої тривалості життя і високої смертності значною мірою пов’язане із споживанням неякісної питної води. Забруднюючі шкідливі речовини потрапляють у поверхневі водні об’єкти з недостатньо очищеними побутовими і промисловими зворотними водами, сільськогосподарськими поверхневими та зливовими стоками. До токсичних сполук, небезпечних для здоров’я людини, відносяться важкі метали, СПАР, пестициди, феноли, хлорорганічні сполуки тощо. Навіть після очистки та знезараження питної води токсичні речовини можуть залишатись та надходити у водопостачальну мережу. До того ж існуючі технології для знезараження питної води передбачають широке застосування хлору, внаслідок чого в питній воді утворюються токсичні і канцерогенні хлорорганічні сполуки, що мають кумулятивну

дію. Забруднення питної води може виникати також в розподільчій мережі у зв'язку з незадовільним станом трубопроводів та їх високою аварійністю.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезаражування здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

Канівський водозабір призначений для забезпечення підприємств та населення міста Канева питною водою. Питна вода добувається з глибинного горизонту артезіанськими свердловинами, глибина яких від 135 до 160 метрів і забезпечує потреби 4-х локальних систем водопостачання міста. На балансі підприємства знаходиться 20 артезіанських свердловин (10 діючих та 10 в технологічному резерві), 5 водопровідних насосних станцій II (ЦНС 206 Дивізії потужністю – 2040 м³/добу, НС Підстінок – 1440 м³/добу, НС Монастирок – 192 м³/добу) і III (НС Федоренка – 1200 м³/добу, НС Б. Хмельницького – 480 м³/добу) підйому та 2 підвищуючі насосні станції (ЦТП Магніт, ЦТП Г.Дніпра), на яких встановлені частотні перетворювачі. Подача води здійснюється насосними станціями цілодобово. 18 резервуарів питної води загальним об'ємом 4460 куб. м забезпечують добовий запас міста.

Питна вода подається по сталевих, чавунних та поліетиленових трубах, довжина яких складає 100,80 км.: сталевих – 55,0 км, чавунних – 27,9 км, поліетиленових – 17,90 км. Сталеві та чавунні труби експлуатуються від 15 до 40 і більше років. Зношеність водопровідних мереж складає 59,9% (60,4 км) та потребують негайної заміни. Через незадовільний стан мережі мають завищені витоки, які призводять до перевитрат електроенергії, підтопленню та заболоченню території, та створюють ризик виникнення вторинного забруднення води.

На всіх артезіанських свердловинах та насосних станціях всі насосні агрегати застарілі та фізично зношені і потребують заміни. Через це мають низький ККД та завищені до 10% показники по енергоспоживанню. Дві третини з них відпрацювали встановлені терміни експлуатації та підлягають заміні, 65% запірної арматури великих діаметрів відпрацювати встановлені терміни експлуатації, ремонту не підлягають та потребують заміни. Для швидкого реагування на різноманітні випадки необхідна система моніторингу на центральній диспетчерській пункт, на який будуть приходити інформація про роботу свердловин.

Каналізаційна система складається з каналізаційних мереж, 5 каналізаційних насосних станцій та очисних споруд. Загальна протяжність мереж водовідведення 67,2 км, з них: головних колекторів – 15 км, вуличної мережі – 29,7 км, внутрішньо квартальної та дворової мережі – 23,5 км.

Обсяг та розподіл споживання води за категоріями споживачів приведено у таблиці 2.8а ДДП та у таблиці 2.9 ДДП приведено обсяги водовідведення та його розподіл за категоріями.

Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію
<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMHl>. За

даними Головного управління Держпродспоживслужби в Черкаській області при здійсненні державного нагляду (контролю) та комісійних перевірок об'єктів нагляду було проведено відбір та досліджено 867 проб питної води з централізованих та 238 проб з децентралізованих джерел водопостачання за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками, із них 55 проб – за програмою розширеного лабораторного контролю, 100 проб води поверхневих водойм за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками.

З них не відповідали гігієнічним вимогам 135 (15,6 %) проб питної води з централізованих та 45 (18,39 %) з децентралізованих джерел водопостачання за санітарно-хімічними показниками, 121 (14 %) проб питної води з централізованих та 34 (14,3 %) проб з децентралізованих джерел водопостачання за мікробіологічними показниками, 52 (52 %) проб поверхневих вод за санітарно-хімічними та 17 (17 %) проб за мікробіологічними показниками.

Міста Канів в списку територій, де було зафіксовано забруднення води поверхневих водойм за мікробіологічними показниками немає.

За даними Державної установи "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" досліджено 901 пробу води водойм за санітарно-хімічними, 1176 – за мікробіологічними показниками та 385 проб за паразитологічними показниками. Не відповідало встановленим нормативам 13,1 % проб за санітарно-хімічними, 22,7 % проб за мікробіологічними та 1,0 % - за паразитологічними показниками. Розподілу проб по адміністративним одиницям не наведено.

Зауважимо, що статтею 93 Водного кодексу України визначено, що з метою охорони водних об'єктів у районах забору води для централізованого водопостачання населення, лікувальних і оздоровчих потреб встановлюються зони санітарної охорони, які поділяються на пояси особливого режиму. Відповідно до вимог Державних будівельних норм України ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування" межі першого поясу ЗСО підземних джерел водопостачання слід встановлювати від одиночної водозабірної споруди (свердловина, шахтний колодязь, каптаж тощо) або від крайніх водозабірних споруд, розташованих у групі, на відстані: для захищених – 30 м, для недостатньо захищених – 50 м. Відповідно до пункту 7.10. Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. No 173 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. за No 379/1404) колодязі, свердловини в індивідуальних садибах повинні бути віддалені від джерел забруднення на відстань не менше 20 м. При цьому слід враховувати напрямок схилу ділянки. Відповідні норми щодо встановлення зон мають бути дотримані при розміщенні та експлуатації перелічених об'єктів.

2.5. Відходи

Виконавцем послуг з вивезення побутових відходів в місті Канів визначено на конкурсній основі комунальне підприємство КП "ЖЕК". Місце видалення відходів (полігон ТПВ "Канів") паспортизоване. [Інвестиційний паспорт Канівської МТГ 2020 рік]. На території міста Канів встановлено 34 майданчики збору побутових відходів, на яких запроваджено роздільний збір скла, картону, пластика, заліза та органічних відходів. Також проблемою для міста є низький рівень екологічного виховання населення, відсутня культура поводження з ТПВ, що також сприяє засміченню територій громади населенням.

Міське сміттєзвалище займає площу 9,6 га, балансоутримувачем якого є КП «ЖЕК», на яке щорічно вивозиться 50-55 тис. куб. м. побутових відходів. Однією з найболючіших проблем, як міста так і підприємства є вивезення та захоронення побутових відходів (внесений до обласного реєстру МВВ за № 215 від 26.12.2007). Стан сміттєзвалища не відповідає санітарним нормам. Через відсутність свердловин для контролю забруднення підземних вод неможливо проводити контроль за процесом їх забруднення, через відсутність огорожі сміттєзвалища у вітряну погоду легкі фракції відходів розвіються по навколишнім полям, через відсутність дороги з твердим покриттям у дощову погоду неможливий під'їзд автотранспорту до місця вивантаження, через відсутність допоміжних приміщень неможливо провести хоча б мінімальний ремонт техніки на місці та створити нормальні умови праці робітників сміттєзвалища та ін. Сміттєзвалище паспортизоване (паспорт за № 215 від 26.12.2007 року) та отримано державний акт на право постійного користування даною земельною ділянкою (акт постійного користування ЯЯ № 2348994 від 28.05.2008 року). В місті Канів частково проводиться роздільний збір відходів – поліетиленових пляшок, макулатури [Програма поводження з твердими побутовими відходами у м. Канів на 2018 – 2020 роки].

Також згідно даних Управлінням екології та природних ресурсів Черкаської ОДА на території громади розташоване місце видалення твердих побутових відходів (сміттєзвалище) в с. Хмільне площею 1.5. га (внесено до обласного реєстру місць видалення відходів № 179 від 21.03.2006.)

Таблиця 2.9

Відомості про збирання та перевезення твердих побутових відходів (ТПВ) в м. Канів за формою № 1-ТПВ

Тверді побутові відходи та їх компонент и, які збираються роздільно	2016 рік			2017 рік				2018 рік				2019 рік				2020 рік,т			
	Збиранн я	Перевезення		Збиран ня	Перевезення			Збиранн я	Перевезення			Збиранн я	Перевезення			Збиранн я	Перевезення		
		всьог о	П		всьог о	П	ВС		всьог о	П	ВС		всього	П	ВС		всьог о	П	ВС
Змішані ТПВ	28049	5220	5220	6020,3	6020,3			5546,2	5546,2			5546,2	5356	5356		5480	5480		
Великогабаритні та ремонтні ТПВ	2749	604,5	604,5	867,6	867,6	867,6		1075,6	1075,6	1075,6		1075,6	1213,9	1213,9		1531	1531	1531	
Макулатура (картон, папір)								1,02	1,02		1,02	1,02							
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)				1,15	1,15		1,16	0,5	0,5		0,5	0,5	3,46		3,46	7,5	7,5		7,5
Всього	30798	5824,5	5824,5	6889,05	6889,1	6887,9	1,16	6623,32	6623,32	6621,8	1,52	6623,32	6573,36	6569,9	3,46	7018,5	7018,5	7011	7,5

Примітка до таблиці: П - перевезення на полігони (звалища) , ВС - перевезення на заготівельні пункти вторинної сировини

Згідно даних Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА до управління не надходила інформація щодо вирішення питання подальшого поводження з накопиченими за попередні роки ПАТ Електромеханічний завод "Магніт" 122,2 тонни відходів гальванічного виробництва. Накопичені на підприємстві відходи гальванічного виробництва визначені небезпечними відходами (п. 21 розділу А Жовтого Переліку відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2000 № 1120 "Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів"). Враховуючи вимоги ст.ст. 17, 34 Закону України "Про відходи", ПАТ ЕМЗ "Магніт" зобов'язане вирішити питання поводження з накопиченими відходами та вжити заходи для їх максимальної утилізації спеціалізованими підприємствами, що мають ліцензію на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами. В ході гальванічного виробництва застосовуються складні електрохімічні технології (обробка, нанесення покриттів, полірування за допомогою розчинників, Кислот, лугів і т.д.). У процесі їх використання утворюються гази, пил, пари та інші травильні речовини, які надають згубний вплив на стан екології і людський організм (аж до летального результату). Стічні води, шлами і відходи гальванічного виробництва є небезпечними забруднювачами довкілля важкими металами.

За даними Головного управління статистики у Черкаській області протягом 2019 року в області утворилось 1259,3 тис. т відходів I – IV класів небезпеки, з них: 1136,3 тис. т від економічної діяльності підприємств і організацій та 123,0 тис. т відходів від домогосподарств. Згідно статистичних даних протягом 2019 року в області утворилось (прибуло) 343,249 тис. т відходів комунальних (міських) змішаних, у т. ч. сміття з урн. [Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища за 2019 рік].

Передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням громади, притоком туристів. В той же час, у зв'язку із технологічним розвитком можлива зміна структури відходів, зі збільшенням частки токсичних відходів будівництва та електронних компонентів, що містять токсичні речовини. Передбачається збільшення кумулятивного впливу побутових відходів, пов'язаного із ростом території звалища, погіршенням його стану, утворенням нових несанкціонованих сміттєзвалищ, накопиченням шкідливих сполук в ґрунті, зараженні ґрунтових вод. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф. У зв'язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту. Вибір зразків для аналізу доцільно робити у зонах векторного впливу цих об'єктів.

Згідно ст. 32 Закону з 1 січня 2018 року заборонено захоронення не перероблених (необроблених) побутових відходів. З метою покращення управління відходами схвалено Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів 9 України від 08.11.2017 № 820-р) та Національний план управління відходами до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р), якими передбачено вжиття ряду заходів щодо запобігання та зведення до мінімуму утворення побутових відходів, підвищення рівня перероблення побутових відходів, закриття полігонів та

сміттєзвалищ, які не відповідають вимогам екологічної безпеки, встановлення сміттесортувальних ліній, введення в експлуатацію сміттєпереробних заводів, а також запровадження роздільного збирання та поводження з окремими небезпечними компонентами побутових відходів, створення спеціалізованих комунальних пунктів збирання відходів тощо.

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами визначені ст. 21 Закону. Вжиття заходів по впровадженню роздільного збору побутових відходів передбачено вимогами Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (пункт "15" ст. 30), Закону України "Про відходи" (ст. 35-1).

Роздільне збирання відходів повино здійснюватися відповідно до Методики роздільного збирання побутових відходів, затвердженої наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.08.2011 № 133 (zareєстровано в Міністерству юстиції України 10 жовтня 2011р. за № 1157/19895), положення якої застосовуються під час розроблення схем санітарного очищення населених пунктів.

2.6. Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації

2.6.1. Рослинний покрив і тваринний світ області

Рослинний світ.

Черкаська область розташована на східноєвропейській рівнині, в басейні середньої течії Дніпра. За фізико-географічними, кліматичними і ґрунтовими ознаками територія області належить до лісостепової природно-кліматичної зони і відноситься до малолісних регіонів України. Рельєф області – горбиста, пересічена ярами та балками, рівнина.

Для Черкаської області характерне поєднання флори лісової та степової зони, тому сформувалася ценотично багата природна рослинність, яка представлена лісовим, чагарниковим, степовим, лучним, болотним, водним, петрофітним, псамофітним типами рослинності. Лісова рослинність представлена сосновими та дубово-сосновими, дубово-грабовими деревостанами; трав'яниста рослинність – це придніпровські та середньо-дніпровські лучні степи та остепненні луки, рослинність заплав – дніпровські лісостепові лучні степи, справжні торфяністі остепнені та засолені луки; болотна рослинність – лісостепові осокові, гіпново-осокові, злаково-осокові, очеретяно-осокові, трав'яні і трав'яно-гіпнові угруповання.

Степова рослинність, яка займала деякі вододільні ділянки й південні схили високих терас, майже не збереглася. Вона представлена фрагментами на змитих ґрунтах крутих схилів річкових долин, стародавніх балок, вздовж шляхів, на окраїнах боліт і лісів. Зрідка трапляються остепнені луки, у деяких районах поширені справжні луки.

Лучна рослинність представлена злаково-різнотравними та волого-трав'яними екосистемами, які збереглися у заплавах річок Дніпра, Тясмину, Сули, Росі. Болотна рослинність репрезентована болото трав'яно-осоково-комишовими та чорновільхо-хвилясто-низинними екосистемами. Еталоном болотної рослинності є Ірдинська заплава – лучна тераса старого русла Дніпра.

Важливою формою охорони рослинного світу є охорона рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин та типових природних рослинних угруповань. Відповідно до Закону "Про рослинний світ" рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, види рослин, які зростають у природних

умовах на території України підлягають особливій охороні і заносяться до Червоної книги України та міжнародних червоних списків.

В Черкаській області нараховується 334 види судинних рослин (17% флори області), що знаходяться під загрозою зникнення. Серед них 69 видів занесених до Червоної книги України, 14 включені в додаток I Бернської Конвенції, 7 охороняються в Європі – Європейський Червоний список, 2 – у всесвітньому масштабі. Докладні відомості про такі види рослин в області наведено в Регіональній доповіді про стан довкілля

<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMH>.

Тваринний світ.

Тваринний світ є одним з компонентів навколишнього природного середовища, національним багатством України, джерелом духовного та естетичного збагачення і виховання людей, об'єктом наукових досліджень, а також важливою базою для одержання промислової і лікарської сировини, харчових продуктів та інших матеріальних цінностей. Відносини у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу регулюються Конституцією України, Законами України "Про тваринний світ", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про мисливське господарство та полювання" та іншими нормативно-правовими актами. Геопросторове положення Черкаської області в лісостеповій зоні зумовлює розмаїття видового складу широколистяно лісових, північностепових, поширення наявних акліматизованих і синантропних видів. Це підтверджується наявністю на території Черкащини хребетних тварин 410 - 420 видів, з яких 66 видів ссавців, близько 280 видів птахів, 9 видів плазунів, 11 видів земноводних, 51 видів риб, 57 видів молюсків.

Тваринний світ широколистянолісових ландшафтних комплексів відзначається великою різноманітністю ссавців і птахів. Так, у лісових хащах водяться ссавці: лось європейський, козуля європейська, кабан дикий, білка звичайна, соня лісова, з хижих – вовк сірий, кіт лісовий, борсук європейський, лисиця руда, куниця лісова та ін. В орнітофауні помітні одуд, зяблик, іволга, дрізд співочий, сойка, горлиця, дятел строкатий, жайворонок лісовий, з хижих – яструб великий, яструб малий, сова сіра, сова вухата, орел-карлик, орлан-білохвіст та ін. Із плазунів водяться мідянка, гадюки Нікольського, звичайна. Тваринний світ аквальної та субаквальної (річкові, болотні ландшафти, водосховища, ставки) ландшафтних комплексів репрезентований в основному малакофауністичними, гепертофауністичними, іхтіофауністичними та орнітофауністичними комплексами. Типовими представниками малакофауни є перлівниця звичайна, живородка, калюжниця річкова, ставковик звичайний, слимак виноградний. Земноводних репрезентують жаба озерна, жаба ставкова, ропуха сіра, часничниця звичайна та ін. Для плазунів характерні вуж водяний, вуж звичайний, черепаха болотяна. В річках, озерах, ставках, водосховищах водяться щука звичайна, краснопірка звичайна, лин звичайний, лящ звичайний, карась сріблястий, сом європейський, судак звичайний та ін. Наявні риби нових видів-уселенців: білий амур східноазіатський, пічкур світлоплавцевий дніпровський, товстолоб, короп та ін. До великої групи птахів, що гніздиться в болотах, на вологих луках або на мілководних узбережжях водойм належать: гомілкові бродні птахи (чапля сіра, чепурна велика, лелека білий, журавель сірий); болотні птахи (деркач, погонич, плиска жовтоголова); кулики мілководдя (уліт великий, коловодник звичайний, ходуличник). Птахів водойм поділяють на кілька груп: нирці (гагара червоновола, норець великий); повітряно-водні птахи (крячок білощокий, мартин звичайний); наземно-водні птахи (лебідь-шипун, лебідь-кликун, крижень, шилохвіст). Серед птахів водойм є і хижаки – лунь болотяний, шуліка чорний, скопа та ін.

Тваринний світ степових, сільськогосподарських ландшафтних комплексів представлений із ссавців гризунами (ховрах малий, сліпак подільський, мишапольова, хом'як сірий, мишівка степова, полівка сіра), а також хижі ссавці – тхори степові. Полюють на них хижі птахи: лунь польовий, зимняк. До птахів полів відносяться також сорокопуд сірий, коноплянка, горобець польовий, бджолоїдка, боривітер степовий, кібчик. Серед плазунів водиться мідянка, гадюка степова.

Для отримання актуальної деталізованої інформації щодо характеристик рослинного покриву і тваринного світу громади необхідно виконати польові дослідження. Таку інформацію можливо отримати під час моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля.

2.6.2. Природно-заповідний фонд

На території м.Канів знаходиться території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України “Про природно-заповідний фонд”, іншими документами що стосуються охорони довкілля, а також території Смарагдової мережі.

Нижче наведено перелік об'єктів ПЗФ згідно наданих даних від Управління екології та природних ресурсів Черкаської області.. Частина із цих об'єктів не відображена на публічній кадастровій карті (див.таблиця нижче).

Таблиця 2.10

Найменування об'єкта/території ПЗФ	Надано в переліку Управління екології	Відображено на публічній кадастровій карті (https://map.land.gov.ua)
Шевченківський національний заповідник в м. Каневі	так	так
Пам'ятник природи “Дуби Т.Г. Шевченко” (Шевченківський національний заповідник в м. Каневі), площа 0.02 га. Ботанічна пам'ятка природи. Рішення Канівської м/р від 27.11.2003 № 16-15. Перенесено межі в натуру.	так	так
Ботанічна пам'ятка природи “Лиса гора” (м. Канів). площа -1.5 га. Ботанічна пам'ятка природи. Рішення Канівської м/р від 27.11.2003 № 16-15. Межі не винесені в натуру.	так	так
Пам'ятник природи “Верби Т.Г. Шевченко” (Шевченківський національний заповідник в м. Каневі), площа 0.01 га. Рішення Канівської м/р від 27.11.2003 № 16-15. Перенесено межі в натуру.	так	так
Пам'ятник природи “Дуб О. Кошевого” (м. Канів). площа - 0.01 га. Рішенням Канівської м/р від 27.11.2003 № 16-15. Перенесено межі в натуру.	так	ні
Дуби на Тарасовій горі - площа 0.01 га. Рішенням Канівської м/р від 27.11.2003 № 16-15. Ботанічна пам'ятка природи. Межі не винесені в натуру.	так	ні

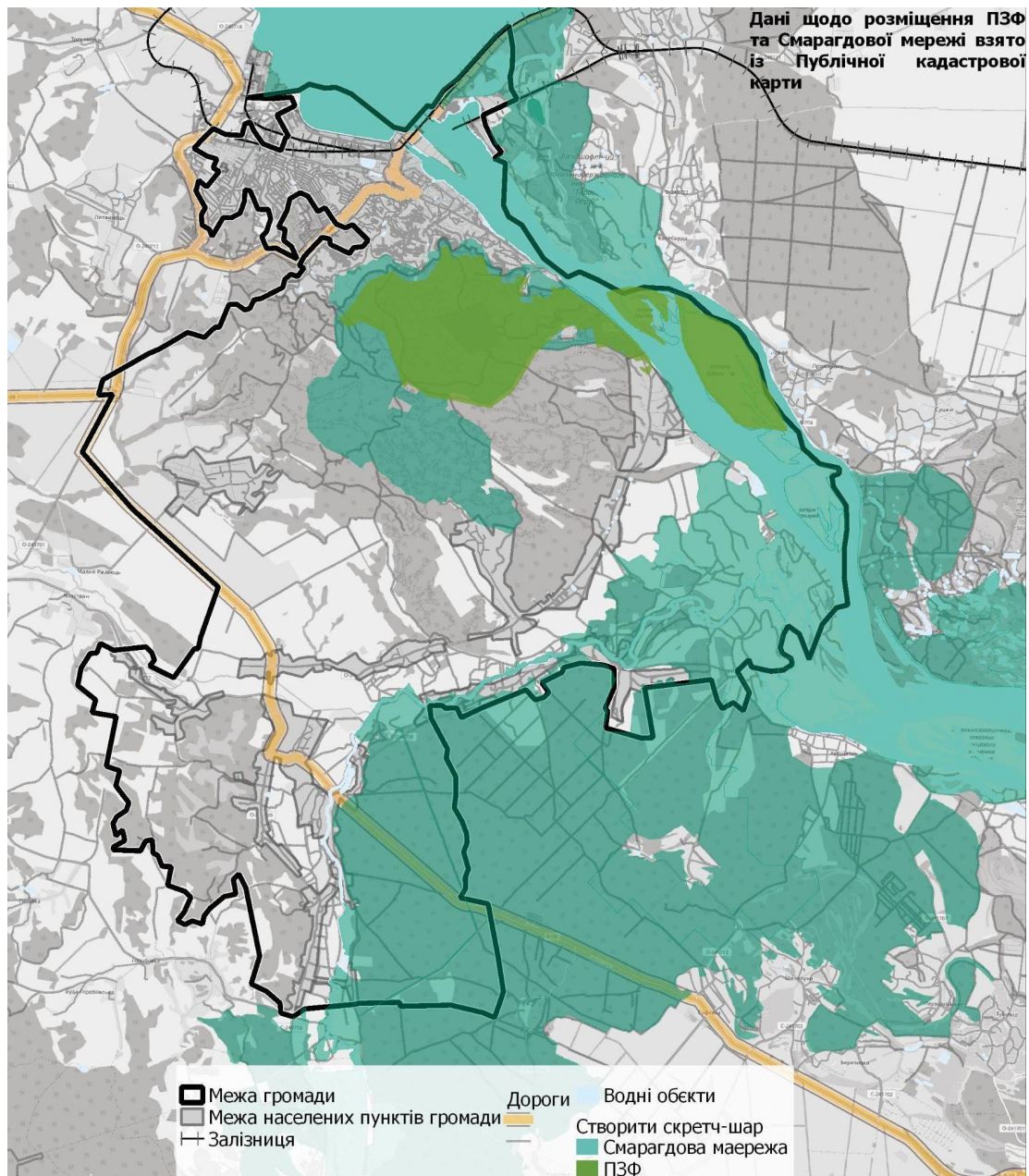

Рис.2.8. Схема розташування територій ПЗФ та Смарагдової мережі на території Канівської міської громади та міста Канів¹

Площа громади складає - 22 831,8 га, відповідна площа територій ПЗФ (відомості про які надано управлінням екології та природних ресурсів складає 169,8 га (без врахування площі Шевченківського національного заповіднику), тобто 0,7%. Площа міста Канів складає - 1742 га, відповідно площа ПЗФ складає - 46,55 га, тобто 2,67%. Тобто кількість ПЗФ в громаді невисока та рекомендована до розширення. Вичерпну інформацію про стан об'єктів ПЗФ в громаді можливо отримати лише за результатами польових обстежень, оскільки актуальних геопросторова прив'язаних вихідних даних на час розробки СЕО немає. Геопросторові дані про межі об'єктів ПЗФ відсутні. Інформація про користувачів земельних ділянок у складі вихідних даних не надана, у відкритому доступі відсутня.

¹ Примітка. Межі громади взято із відкритих даних про АТУ - <https://atu.decentralization.gov.ua>, межі ПЗФ та Смарагдової мережі взято із даних Публічної кадастрової карти - <https://map.land.gov.ua>

Також, відомості про розташування існуючих об'єктів та територій ПЗФ мають бути чітко визначені та винесені в натурі.

Зауважимо, що згідно Закону України “Про ПЗФ” землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення. На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. На землях територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які створюються в зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, забороняється будь-яка діяльність, що не забезпечує режим радіаційної безпеки.

Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором. Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом: встановлення заповідного режиму; організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання; додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля; запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони; здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання; встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері; проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

2.6.2.1. Території, що можуть бути включені до складу ПЗФ

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. Правовий режим існування територій та об'єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43

Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об'єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими організаціями та громадянами.

Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО "Екологія - Право - Людина"

[http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf].

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни.

Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf):

природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісгосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

Для точної характеристики потенційних об'єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні санітарні та планувальні обмеження. На час розробки Звіту геопросторових даних про територію громади не надано.

2.6.2.2. Перспективні для заповідання території

Згідно даних Черкаської ОДА [<https://ck-oda.gov.ua/ekologiya/>] перспективними для заповідання, в тому числі в межах Канівської МТГ визначено наступні території:

Таблиця 2.11

Назва об'єкта	Орієнтовна площа, га	Місце розташування (район, лісгосп, квартал тощо)	Відповідальні виконавці / наявність клопотання	Органи (установи), що здійснюють розгляд та погодження клопотань по створенню та оголошенню об'єктів природно-заповідного фонду	Стан виконання
Загальнодержавного значення					
Національний природний парк „Середньодніпровський”	126130,0	Земельні угіддя, які пропонувані для заповідання в адміністративних межах міста Канева, Канівського, Черкаського та Золотоніського районів	Черкаська районна державна адміністрація, Канівська районна державна адміністрація, Золотоніська районна державна адміністрація, Канівська міська рада, Пшеничицька, Бобринська, Межирицька, Хмільнянська, Пекарівська, Прохорівська, Келебердянська сільські ради Канівського району, Кумейківська, Софіївська, Тубільцівська, Мошнівська, Будищенська, Байбузівська, Яснозірська сільські ради Черкаського району, Бубнівсько-Слоб	Черкаське обласне управління лісового та мисливського господарства, Черкаське обласне управління водних ресурсів, Черкаське регіональне управління водних ресурсів (в частині сприяння у вирішенні питання погодження клопотання про створення об'єкта природно-заповідного фонду)	Клопотання погоджене Мінприроди та надіслане до ОДА для подальшого погодження. Проведено роботи з приведення матеріалів створення НПП у відповідність до порядку створення та оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ст.ст. 51-53 ЗУ «Про природно-заповідний фонд»). Підготовлено картографічні матеріали; Головне управління Держгеокадастру у Черкаській області надало довідку з державної статистичної звітності про наявність земель та розподіл їх за власниками земель, земле-користувачами, угіддями. Клопотання погоджене: Черкаським регіональним управлінням водних ресурсів; ДП «Корсунь-Шевченківським ЛГ»; ОДА погодила включення до території НПП земельних ділянок державної власності площею 24,717 тис. га в акваторії

			ідська, Дмитрівська, Коробівська сільські ради Золотоніського району. Клопотання Канівської міської ради від 29.05.2015 № 01-01-17/1268		Кременчуцького та Канівського водосховищ. Головне управління Держгеокадастру у Черкаській області відмовило у погодженні включення до складу НПП земель с/г призначення за межами населених пунктів посилаючись на розпорядження КМУ від 31.01.2018 № 60-р про передачу зазначених земель у комунальну власність МТГ(зокрема, Ліпнявської МТГ). В той же час, НПП планується створити на землях 17 сільських рад. Листом від 08.06.2015 № 5/4-9/6718-15 Мінприроди, з огляду на велику площу земель, що пропонується до заповідання, поінформувало, що питання потребує громадського обговорення. За результатами погодження клопотання із 17 сільських рад питання створення НПП підтримано лише 3 громадами: Мошнівської, Кумейківської, Яснозірської сільських рад; інформація про проведення громадських слухань по 4 сільських радах не надходила (Бобрицька, Пекарівська Канівського району, Байбузівська Черкаського району).
--	--	--	---	--	---

2.6.3. *Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення*

Через територію громади та місто Канів проходять території Смарагдової мережі [<http://emerald.net.ua/>, <https://map.land.gov.ua/>], викопіювання місцезнаходження яких згідно даних Публічної кадастрової карти подано на рис. 2.11.

Зокрема території Смарагдової мережі проходять з півночі на південь вздовж західної межі громади та частково зачіпають території с. Лука, с. Межиріч, с. Михайлівка, с. Хмільна, м. Канів. Серед територій Смарагдової мережі (за даними ДЗК):

UA0000110 - Kremenchutske Reservoir, Кількість видів птахів: 28, Кількість інших видів: 15, Кількість типів природних оселищ: 21, Біогеографічний регіон: Континентальний (місто Канів);

UA0000012 - Kanivskyi Nature Reserve, Кількість видів птахів: 59, Кількість інших видів: 30, Кількість типів природних оселищ: 17, Біогеографічний регіон: Континентальний,

UA0000256 - Mykhailivskyi, Кількість видів птахів: 59, Кількість інших видів: 14, Кількість типів природних оселищ: 12, Біогеографічний регіон: Континентальний,

UA0000272 - Ros river valley, Кількість видів птахів: 10, Кількість інших видів: 13, Кількість типів природних оселищ: 24, Біогеографічний регіон: Континентальний,

Згідно даних сайту Рамського Бюро [\[https://rsis Ramsar.org/ris/2387\]](https://rsis Ramsar.org/ris/2387) водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Канівської МТГ відсутні.

Згідно регіональної доповіді про стан довкілля за 2019 рік на території області водно-болотні угіддя міжнародного значення відсутні [п.5.4.2. <https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMH>]. Але згідно Екологічного паспорту області за 2019 рік на території області є один об'єкт, віднесений до водно-болотних угідь міжнародного значення (таблиця 51), площею 2 тис. га. місце розташування цього об'єкта не уточнено. Для забезпечення збереження водно-болотних угідь мають бути визначені чіткі межі їх розташування та відповідна інформація донесена до органів місцевого самоврядування, на території яких ці водно-болотні угіддя проходять.

2.6.4. Рівень озеленення в місті Канів

Територія м. Канева достатньо озеленена. Площа парків, скверів та бульварів, територій історико-культурного призначення, згідно даних форми 6 - ЗЕМ та обміру опорного плану (в межах за які звітується місто), становить 80 га.

В їх складі озеленені території становлять орієнтовно 53 га. На одного жителя міста припадає близько 22 м² озелених територій загального користування, що відповідає вимогам “Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України” [\[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text\]](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text).

2.6.5. Прогнозовані зміни стану об'єктів, зазначених в п.2.6

Зазначені природоохоронні території можуть зазнавати антропогенного тиску зі сторони населених пунктів, промислових підприємств, несвідомого ставлення до навколишнього середовища зі сторони населення тощо. Також відсоток % територій природно-заповідного фонду в громаді дуже низький та складає менше 1% та в місті Канів менше 3%. Крім того, більшість меж територій ПЗФ не винесена в натуру, але за інформацією наданою обласним управлінням екології роботи із винесення в натуру меж ПЗФ наразі ведуться. Відсутність меж територій ПЗФ та низький рівень інформованості населення щодо розташування таких територій та їх статусу, умов використання може нести загрозу завдання шкоди таким територіям через недбале відношення громадян.

На території громади проходять території Смарагдової мережі, які можуть бути перспективними до створення ПЗФ (див. п.2.6.3.1). Крім того, виконання вимог Закону України “Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року”, також сприятиме розвитку природно-заповідного фонду.

2.7. Земельні ресурси та ґрунти

Згідно паспорту Канівської міської територіальної громади 2021 р. розподіл земель за видами використання в межах міста Канів наведено нижче в таблиці.

Таблиця 2.12

загальна площа земель в існуючих межах	1 742 га
забудовані землі	873,2 га 50%
відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	245,5 га 14%
води	167 га 10%
ліси та інші лісовкриті зони	-

На рисунку 2.12 наведено розміщення агропромислових груп ґрунтів в межах Канівської МТГ та м. Канів згідно даних публічної кадастрової карти [<https://map.land.gov.ua>].

Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля [<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMH>] внаслідок нераціонального використання ґрунтів відбувається збіднення їх природної родючості, що призводить до погіршення якісного стану ґрунтів. Основні втрати родючості ґрунтів пов'язані з високим ступенем розораності земель і посиленням ерозійних процесів; порушенням структури сівозміни; зростанням дефіциту балансу елементів живлення і органічної речовини, а тому і збідненням їх запасів у ґрунті; послабленням мікробіологічної активності ґрунту; наявністю площ кислих ґрунтів; зростанням щільності ґрунту та падінням його водоутримуючої здатності; повільним впровадженням сучасних ґрунтозахисних технологій обробітку.

Відомості про якість ґрунтів в Канівському районі станом за 2019 р. наведено нижче в таблиці²

Таблиця 2.13

Якість ґрунтів сільськогосподарського призначення в межах Канівського району

Вміст гумусу, %	Середньозважений вміст азоту, мг/кг	Вміст фосфору, мг/кг	Вміст калію, мг/кг	% кислих ґрунтів (рН KCl 4.0-5.5)	Еколого агрохімічна оцінка, бал
2,29	84,6	126,0	60,0	32,6	44,6

Згідно з даними регіональної доповіді [<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMH>] в області гостро стоять проблеми наявності таких проявів деградації земель як ерозія, техногенне забруднення, вторинне осолонцювання, підтоплення та зсуви ґрунтів. Високий рівень розораності угідь, в тому числі на схилах, значне розширення посівів просапних культур та практично повне припинення виконання

²[<https://drive.google.com/drive/folders/1S-5ohyDONkyVlyWMWYNmZMzZ7atbBTMH>]

комплексу робіт по захисту ґрунтів, порушення системи обробітку ґрунту приводить до погіршення стану земель.

Таблиця 2.14
 Розподіл орних земель за крутизною схилів в Черкаській області

Одиниці виміру	Разом обстежуваних орних земель	У тому числі за крутизною схилів (градуси)				
		<1	1-3	3-5	5-7	>7
тис. га	1153,8	654,1	334,3	101,0	44,4	20,0
%	100	56,7	29,0	8,8	3,8	1,7

Зважаючи на це і враховуючи кліматичні особливості (часті відлиги, різка зміна температури під час весняного сніготанення, весняні суховії, зливовий характер опадів в талий період), а також знищення лісової та трав'янистої рослинності на крутосхилах, неправильне розміщення доріг та інших лінійних об'єктів на місцевості сприяють інтенсивному розвитку ерозійних процесів. Водна ерозія ґрунтів проявляється в усіх районах області на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. Збереження на сьогодні високого рівня розораності угідь, в тому числі на схилах, при значному розширенні площі просапних культур та практично повного припинення виконання комплексу робіт по захисту ґрунтів призводить до розвитку небувалих ерозійних і деградаційно-руйнівних процесів, що створює загрозу економічній безпеці області.

Повне знищення ґрунтового покриву спостерігається в процесі селитебного, промислового, дорожнього й інших видах будівництва.

2.8. Основні екологічні проблеми території міста Канів

Серед основних екологічних проблем, які можна виділити є знищення зелених насаджень, відсоток втрачених зелених насаджень переважає над відсотком відновлених; відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень та водних об'єктів; порушення режиму використання ТПЗ р. Дніпро та інших водних об'єктів, замулення, забруднення річок; неналежне утримання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відсутність виготовленої на них землепорядної документації щодо організації та встановлення меж, розораність земель, незадовільний стан існуючого полігону ТПВ, відсутність достовірної інформації про кількість викидів, джерела таких викидів та діючі дозволи на викиди від стаціонарних джерел забруднення в громаді.

У таблиці нижче проаналізовано основні екологічні проблеми Канівської міської територіальної громади з точки зору їх “прив'язки” до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

Пропоновані рішення ДДП спрямовані на вирішення частини із перелічених проблем та в тому числі спрямовані на підвищення рівня поводження із відходами (забезпечення сортування та роздільного збору сміття, зменшення обсягів захоронення ТПВ, забезпечення переробки ТПВ, ліквідація стихійних сміттєзвалищ тощо), покращення стану дорожнього покриття, підвищення рівня каналізування міста, зменшення скиду неочищених вод, зменшення втрат у системі водопостачання та теплопостачання, проведення протипаводкових заходів. В разі

неприйняття ДДП описані наслідки для довкілля р.2 залишатимуться на тому ж місці та спостерігатиметься тенденція до погіршення ситуації.

Таблиця 2.15.

	Екологічні проблеми	Компоненти, що зазнають впливу						
		Атмосферне повітря	Поверхневі води	Грунтові води	Підземні води	Грунти	Види і біотопи	Образ ландшафту
1.	Замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах		+	+			+	+
2.	Низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність		+	+	+			
3.	Незадовільний стан р. Дніпро		+	+	+		+	
4.	Відсутність культури економії та бережливого ставлення до води		+	+	+			
5.	Забруднення стічними водами промислових підприємств, сільськогосподарського виробництва, комунального господарства р. Дніпро, р. Росава скидання у водойми неочищених вод		+	+		+	+	
6.	Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Зростання обсягів промислових	+	+	+	+	+	+	+

	відходів I-III класів небезпеки. Перевантаження та незадовільний стан існуючого полігону ТПВ "Канів"							
7.	Високий ступінь розораності земель і посилення ерозійних процесів тощо.	+	+	+	+	+	+	+
8.	Викиди від стаціонарних (підприємства) та пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Відсутність точної інформації щодо об'ємів викидів. Відсутність актуальних дозволів на викиди у всіх забруднювачів повітря	+	+	+	+	+		
9.	Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку	+	+	+	+	+	+	+
10.	Відсутність чітких меж ПЗФ, відсутність винесених меж в натурі, недостатність інформування населення щодо режиму використання таких територій						+	

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Інформацію про характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення систематизовано у вигляді наведеної нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця 3.1
Компоненти, що зазнають негативного впливу

	Компоненти довкілля, що зазнають негативного впливу							
Чинники негативного впливу	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель	Т, АМ, П, Т	-	ДВ	-	ДВ, Р	ДВ	ЕЗ	Т, АМ, Т
зі сторони житлової забудови	Т, АМ	-	ДВ	-	ДВ, Р	ДВ	ЕЗ	Т, АМ, Т
зі сторони промислових підприємств	Т, АМ, П, Т	ДВ, скидання неочищених стічних вод	інфільтрація ДВ	інфільтрація ДВ	ДВ	АМ, ДВ	ЕЗ, зниження якості ландшафту через візуальний вплив	Т, АМ, Т
зі сторони вулично-дорожньої мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ	забруднення повітря викидами транспорту, шумове забруднення, АМ, АЗ, Т, Т	-	інфільтрація забруднювачів із ДВ	-	утворення полів забруднення викидами транспорту, АМ, ДВ	шумове забруднення, хімічне забруднення, АМ, АЗ	зниження якості ландшафту через шум і викиди, фрагментація ландшафту, Р	формування теплових островів, Т, Т

зі сторон и поводж ення з ТПВ	АМ, Т Т	-	ДВ	інфільт рація ДВ	ДВ,	АМ, ДВ	ЕЗ, зниження якості ландшафт у через поширенн я неприємн их запахів, візуальний вплив	Т, Т
Територі ї с/г признач ення	-	-	ДВ	-	ДВ. Р	ДВ	-	Т

ДВ - дощові води,
 АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки),
 АЗ - Атмосфера (звукове навантаження),
 Е - електромагнітне випромінювання,
 П - емісія парникових газів
 С - світлове забруднення
 ЕЗ - естетичне забруднення
 Т - теплове забрудненн
 Р - прямий механічний вплив (руйнування)

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Пурпуровим** - вторинні, кумулятивні та синергічні.

Отже, згідно викладених даних в розділі 2 та підсумків в таблиці 3.1. факторами впливу, які найбільше впливають на навколишнє середовище громади є промислові території, транспортний рух, поведження з відходами, зношеність інженерних комунікацій. Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля: атмосферне повітря, води, ґрунти, образи ландшафту.

Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та забруднення атмосферного повітря.

На основі проведеного огляду та аналізу виконано аналіз сильних та слабких сторін, можливостей та загроз в розрізі екологічних проблем громади, які викладено нижче в таблиці.

Таблиця 3.2
 SWOT-аналіз екологічної ситуації в Канівській МТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> Сприятливе географічне положення. Відстань до столиці - 150 км, відстань до обласного центру - 75 км. Близькість до аеропорту Бориспіль - 117 км, Залізнична станція Миронівка - 45 км. Активна позиція влади щодо інноваційних рішень. Відстань до 	<ul style="list-style-type: none"> Перевантаженість ТПВ "Канів" та його незадовільний стан; Відсутність сміттєпереробного заводу. У близько 70% приватного сектору м. Канів не укладено договори про вивіз твердого побутового сміття, що призводить до створення несанкціонованих сміттєзвалищ і забруднення схилів і ярів. Наявність

<p>столиваційного розвитку громади</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спрямованість влади на вирішення питань поводження з відходами та їх переробку • Історична та духовна спадщина, наявність природно-заповідного фонду в межах громади та поруч із нею. Потужний природно-рекреаційний потенціал: р.Дніпро, мальовничий ландшафт, чисте повітря, велика кількість зелених насаджень, достатні запаси питної води. Унікальна історична спадщина від часів Київської Русі, козацтва, шевченківського періоду до сьогодення, що вигідно вирізняє громаду серед інших населених пунктів України. Місто входить до "7 чудес України: історичні міста та містечка". Статус м. Канів як одного з провідних культурно-освітніх центрів Черкащини (велика кількість музеїв, археологічних пам'яток, 3 заповідники, 3 середніх професійно-технічних заклади, тощо). • Підприємства, які формують промислову базу міста Канів мають стабільний збут продукції в Україні і за кордоном (Канівська ГЕС, Канівська філія ТОВ «Клуб Сиру», підприємства групи "ВЕРЕС", ТОВ «Ергопак», ТОВ «Купава Груп», МХП, ТОВ «Магнітприлад», ПАТ «Магніт»). Наявність діючих НГО, які мають успішний досвід впровадження розвиткових проєктів в громаді. • Наявні вільні земельні ділянки, господарські двори і промислові площі, які можуть бути запропоновані інвесторам. • 	<p>стихійних сміттєзвалищ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Погіршення екологічної ситуації через нераціональну систему землекористування, в тому числі високий рівень розораності земель; • Застарілі технології на виробництвах; • Значне моральне і фізичне зношення інженерно-технічної інфраструктури, транспортної інфраструктури, особливо в сільській місцевості, зношеність житлового фонду, зношеність автопарку; Низький рівень розвитку інфраструктури для маломобільних груп населення. • Низька якість питної води, забруднення та погіршення стану водних об'єктів (в т.ч. незадовільний стан р. Дніпро. Забруднення стічними водами промислових підприємств, сільськогосподарського виробництва, комунального господарства річок громади. • Відсутність місць для відпочинку з сучасними елементами благоустрою; Недостатньо розвинена спортивно-розважальна та туристично-рекреаційна інфраструктура. • Низька промоція міста в масштабах України та за кордоном. Обмежена кількість готельних комплексів громади з урахуванням подальшого розвитку туризму. • Накопичення побутових відходів та невідповідність цим об'ємам відходів існуючих методів їх знешкодження. Зростання обсягів промислових відходів I-III класів небезпеки • Викиди від транспортних засобів зростають, на що в тому числі впливає стан дорожнього покриття • Незадовільний стан систем водопостачання та водовідведення. • Незадовільна якість питної води.
<p>Можливості</p>	<p>Загрози</p>

- Покращення системи землеробства шляхом дотримання принципів органічного землекористування;
- Збільшення кількості та площі об'єктів природно-заповідного фонду;
- Розширення та диверсифікація зовнішньоекономічних зв'язків України у напрямку поглиблення зовнішньоекономічних відносин з країнами Європейського союзу, Азії та Африки. Очікуване зростання зацікавленості іноземних інвесторів до України завдяки продовженню євроінтеграційних процесів та відродженню економіки. Розширення діяльності в Україні проектів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть об'єднані громади.
- Покращення інвестиційного клімату. Розширення використання всіх видів відновлювальної енергетики в умовах її подальшого здешевлення.
- Ріст популярності туризму, в т.ч. – зеленого, світоглядного тощо в Україні та в світі. Подальший розвиток туристичної сфери на базі великого туристичного потенціалу громади.
- Перевантаженість ТПВ “Канів”. Наявність стихійних сміттєзвалищ;
- Зростання рівня захворюваності населення через забруднення навколишнього середовища;
- Подальше забруднення водних об'єктів, можливе погіршення якості питної води
- Низький рівень екологічної свідомості та відповідальності з боку населення та суб'єктів господарювання;
- Відсутність достовірних даних щодо кількісних і якісних характеристик зелених насаджень;
- Відсутність єдиної системи даних щодо екологічного стану довкілля;
- Перевантаження полігону для захоронення побутових відходів, його незадовільний стан;
- Відсутність налагодженої системи збору та вивезення небезпечних відходів в складі побутових відходів;
- Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку.
- Погіршення стану атмосферного повітря. Близько 93% джерел викидів в м. Канів мають дозволи, а у 7% строки дії дозволів завершилися. Місто Канів не володіє інформацією щодо реальних показників викидів підприємств міста у повітря.
- Збільшення кількості безпритульних тварин.
- Скорочення населення громади (темпи скорочення вищі, ніж в районі).
- Суттєве зростання цін на світових енергетичних ринках.
- Низький рівень дотримання правових норм, що стримує притік іноземних інвесторів та сприяє розвитку корупційності.
- Зниження рівня ґрунтових вод призводить до загострення проблеми водопостачання у населених пунктах громади.
- Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази. Згортання реформ. Зміна політичного курсу країни. Нестабільність курсу

гривні. Тиск аграрних холдингів на розвиток малого та середнього бізнесу на селі. Економічні кризи, в т.ч. через епідемію COVID-19.

- Відсутність даних на публічній кадастровій карті про всі об'єкти ПЗФ на території громади. Неузгоджені дані щодо об'єктів ПЗФ, які є на публічній кадастровій карті, зокрема на публічній кадастровій карті вказані ПЗФ, які не надано в переліку обласних управлінням з питань екології.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

4.1. Основні екологічні проблеми, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій із природоохоронним статусом

Серед основних екологічних проблем, які можна виділити, є знищення зелених насаджень, відсоток втрачених зелених насаджень переважає над відсотком відновлених; відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень та водних об'єктів; порушення режиму використання ПЗС р. Дніпро та інших водних об'єктів, замулення, забруднення річок; неналежне утримання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відсутність виготовленої на них землепорядної документації щодо організації та встановлення меж, розораність земель, незадовільний стан існуючого полігону ТПВ, відсутність достовірної інформації про кількість викидів, джерела таких викидів та діючі дозволи на викиди від стаціонарних джерел забруднення. Докладний огляд основних проблем викладено в р.2. цього Звіту.

Рішення документу державного планування “План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року” не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом.

Для територій ПЗФ питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ “Про ПЗФ”, де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Питання використання та впливу на ліси регулюється в тому числі Лісовим Кодексом.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісгосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

4.2. Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Канівською міською радою було оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (CEO) та проекту документа державного планування – “План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року”, з метою одержання та врахування пропозицій громадськості на офіційному сайті Канівської міської ради - <http://kaniv-rada.gov.ua/news.php?p=4931>, у розділі “Новини” - “Екологія”, 15.09.2021р. а також опубліковано у друкованих виданнях.

Пропозиції до обсягу CEO Плану, отримані від управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА, враховано в цьому Звіті (лист 02/10-02-13/2000/02/10-02-13/22247 від 27.09.2021).

4.3 Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Розділ буде доповнено за результатами обговорення Звіту.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

5.1. Основні міжнародні та національні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо CEO є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про CEO) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива

2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України "Про основи містобудування", якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки та розробленні ДДП є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);
- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96);
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»);
- Розпорядженні КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;
- Розпорядженні КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;
- Державна стратегію регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695);
- Стратегію розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 роки (затверджена рішенням Черкаської обласної ради від 11.09.2020 № 38-9/VII); План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2023 роки (затверджений рішенням Черкаської обласної ради від 19.02.2021 № 5-17/VIII (зі змінами);
- Закон України "Про енергозбереження" від 01.07.1994 № 74/94-ВР (зі змінами);
- Закон України "Про альтернативні джерела енергії" від 20.02.2003 № 555-IV (зі змінами);
- Закон України "Про альтернативні види палива" від 14.01.2000 № 1391-XIV (зі змінами);
- Закон України "Про теплопостачання" від 02.06.2005 № 2633-IV (зі змінами);
- Закон України "Про енергетичну ефективність будівель" від 02.06.2017 № 2118-VIII (зі змінами);
- Закон України "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу" від 05.04.2005 № 2509-IV;
- Закон України "Про ратифікацію Паризької угоди" від 14.07.2016 № 1469-VIII;
- Закон України "Про Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року" від 28.02.2019 № 2697-VIII;

- Закон України "Про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату" від 29.10.1996 № 435/96-ВР та Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату від 09.05.1992;
- Закон України "Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату" від 04.02.2004 № 1430-IV та Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату від 11.12.1997;
- Постанову Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 "Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки";
- Постанову Кабінету Міністрів України від 05.02.1997 № 149 "Про Комплексну державну програму енергозбереження України";
- Постанову Кабінету Міністрів України від 15.07.1998 № 1094 "Про державну експертизу з енергозбереження";
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 № 907-р "Про схвалення Стратегії енергетичної безпеки";
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 605-р "Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність";
- Наказ Міністерства фінансів України від 04.07.2006 № 631 "Про визначення Пріоритетних напрямів енергозбереження";
- Директиву Європейського Парламенту та Ради 2010/31/ЄС від 19 травня 2010 року про енергетичні характеристики будівель.
- Директиву Європейського Парламенту та Ради 2018/2001 від 11 грудня 2018 року про заохочення використання енергії з відновлюваних джерел;
- Директиву Європейського Парламенту та Ради 2012/27/ЄС від 25 жовтня 2012 року про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС;
- Директиву Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких Директив;
- Директиву Європейського Парламенту і Ради 2003/87/ЄС від 13 жовтня 2003 року про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС;
- План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р);
- вимоги до планування і забудови територій населених пунктів та міжселених територій визначені державними будівельними нормами ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій", затверджені наказом Мінрегіону України від 26.04.2019 № 104.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 закону «Про відходи».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі

інвестиційної діяльності. Так Законом України «Про інвестиційну діяльність» (№ 1560-XII від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 2059-VIII від 23.05.2017).

5.2. Процедура ОВД

Цілі та завдання Плану реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля. Серед заходів ДДП під процедуру ОВД можуть підпадати наступні:

Протипаводкові заходи, серед яких

- Відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод,
- Будівництво, реконструкція гідротехнічних, берегозакріплювальних споруд;
- Проведення заходів з захисту від підтоплення і затоплення;
- Заходи направлені на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів на березі річки Дніпро в районі очисних споруд м. Канів та полів фільтрації поблизу с. Пекарі.

Впровадження заходів у сфері поводження з побутовими відходами, серед яких

- Забезпечення екологічно безпечного збирання та перевезення ТПВ,
- Встановлення сміттесортувальної лінії на території міського сміттєзвалища,
- Реконструкції та забезпечення надійної експлуатації полігону ТПВ.

Остаточне рішення щодо необхідності проведення процедури ОВД для зазначених заходів має бути прийняте та етапах ТЕО або робочого проекту для таких заходів.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

6.1 Атмосферне повітря

План не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря. Тому його реалізація не призведе до негативних наслідків для атмосферного повітря.

Разом з тим, на етапі модернізації систем теплозабезпечення, інфраструктури водопостачання та водовідведення, поліпшення якості дорожньої інфраструктури, встановлення сміттесортувальної лінії можуть чинити тимчасовий вплив на якість

повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим. Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

6.2. Клімат

Вплив заходів Плану на клімат є позитивним та детально описаний в ДДП.

6.3. Водні ресурси

Планом не передбачено створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Планом передбачено ряд протипаводкових заходів, зокрема: відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод; будівництво мереж відводу поверхневих стоків з влаштуванням захисних гідротехнічних споруд у населених пунктах; винесення в натуру (на місцевості) водоохоронних зон та прибережних захисних смуг; проведення робіт з обстеження ґрунтів; будівництво, реконструкція гідротехнічних, берегозакріплювальних споруд; проведення заходів з захисту від підтоплення і затоплення; заходи направлені на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів на березі річки Дніпро в районі очисних споруд м. Канів та полів фільтрації поблизу с. Пекарі. Перелічені заходи після їх реалізації матимуть позитивний вплив на стан водних ресурсів. Частина цих заходів підпадає під процедуру ОВД згідно ЗУ “Про оцінку впливу на довкілля” статті 3.

Передбачені заходи щодо вирішення питання з відходами, проведення заходів з розвитку, модернізації, реконструкції, ремонту систем водопостачання та водовідведення, будівництво очисних споруд сприятимуть покращенню стану поверхневих, ґрунтових та підземних вод.

План має врахувати зовнішні антропогенні фактори, такі як тенденцію зменшення водних ресурсів регіону, зокрема обміління річок, значне забруднення вод агрохімікатами, а також можливий негативний вплив запланованого будівництва Канівської ГАЕС на території Бобрицької ОТГ Черкаської області.

6.4. Земельні ресурси

Негативними наслідками впливу деяких заходів Плану на земельні ресурси може бути вилучення земель під будівництво нових інженерних мереж, споруд інших запланованих об'єктів. З іншої сторони, деякі з цих заходів компенсуються за рахунок їх позитивного впливу на навколишнє середовище в результаті планової діяльності. Вплив інших об'єктів буде оцінено на подальших етапах проектування після конкретизації характеристики кожного окремого об'єкта.

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є зменшення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж тощо; випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

6.5. Відходи

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, споруд та ін) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть

рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Основний негативний вплив ДДП на довкілля буде пов'язаний із утворенням відходів внаслідок технологічної модернізації житлово-комунальної і транспортної сфери, що буде супроводжуватись утворенням токсичних відходів.

З іншої сторони, План передбачає ряд заходів, спрямованих на вирішення існуючих проблем поводження з відходами, зокрема: ліквідація стихійних сміттєзвалищ та недопущення їх утворення, забезпечення максимального охоплення житлових будинків приватного сектора централізованим вивезенням ТПВ, забезпечення екологічно безпечного збирання та перевезення ТПВ, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору та транспортування побутових відходів, впровадження роздільного збору ТПВ, облаштування та поточний ремонт контейнерів та контейнерних майданчиків для збору відходів, влаштування підземних контейнерів для збору ТПВ, встановлення сміттесортувальної лінії на території міського сміттєзвалища, компостування органічних відходів на території міського сміттєзвалища, влаштування станції компостування листя, впровадження поетапного переходу торгівельної мережі на використання паперової тари, реконструкції та забезпечення надійної експлуатації полігону ТПВ.

Зважаючи на динаміку накопичення відходів у Черкаській області, яка свідчить про те, що кількість накопичених відходів невідомо зростає, такі заходи в перспективі матимуть суттєвий вплив на покращення ситуації в громаді зі відходами.

Окремо варто наголосити, що в громаді існує проблема із відсутності сучасного сміттєзвалища та сміттєпереробного заводу для громади залишається відкритою. В межах області вирішується питання щодо поводження із відходами та зокрема будівництва сміттєпереробного заводу [<http://chmr.gov.ua/myrada/html/242698.php?id=242698>], окрім того передбачається затвердження “Регіонального плану управління відходами у Черкаській області до 2030 року”, в межах якого буде вирішуватися питання управління побутовими відходами в межах кластеру, будівництво нових об'єктів (сміттєпереробних заводів, сміттєперевантажувальних станцій, регіональних полігонів твердих побутових відходів та інше) тощо [<https://uman-rda.gov.ua/news/1598546490/>].

6.6. Біорізноманіття

При реалізації деяких заходів можливий вплив на біорізноманіття. Цей вплив має бути уточнений на подальших етапах реалізації, визначених Планом заходів, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів, через проведення процедури СЕО відповідних ДДП та ОВД.

Крім того, варто зауважити, що пропоноване збільшення яскравості освітлення міста призводитиме до світлового забруднення території. Під час заміни освітлювальних приладів на вулицях і в зелених територіях міста варто обирати такі,

що будуть освітлювати лише необхідні зони і не створюватимуть зайвого світлового розсіювання.

Надлишкове нічне освітлення призводить до порушення циркадних ритмів тварин, птахів та комах, що в свою чергу негативно впливає на їх популяцію.

6.7. Природоохоронні території

У Плані не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ). На подальших етапах реалізації визначених Планом заходів, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів.

Також, варто звернути увагу на те, що є певні розбіжності в даних щодо складу ПЗФ, надані управлінням екології Черкаської ОДА та даними публічної кадастрової карти (р.2.6 цього Звіту), окрім того межі деяких ПЗФ не винесені в натуру, а також немає геопрсоторовопривязаних даних про межі ПЗФ.

6.8. Здоров'я населення

Реалізація Плану ймовірно має призвести до покращення життя та стану здоров'я населення. Впровадження деяких заходів ймовірно матиме непрямий позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема вирішення питань щодо модернізації інженерних комунікацій (в тому числі водопостачання та водовідведення), які спрямовані на покращення стану вод; зменшення викидів у атмосферне повітря через ремонт доріг, вирішення питань поводження із відходами, зокрема ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ, організації вивезення ТПВ із приватного сектору, що матиме позитивний вплив на водні та земельні ресурси.

6.9. Транскордонний вплив

Відсутній.

6.10. Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за напрямками Плану представлені в таблиці нижче.

Таблиця 6.1.

	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території
Цілі Плану дій сталого енергетичного розвитку							
СЦ 1. Забезпечення енергетичного переходу Канева до вуглецево нейтрального міста до 2050 року.	DI/LT/LO	DI/LT/LO		IN/LT/LO	DI/LT/LO		
СЦ 2. Створення умов для комфортного проживання мешканців міста, підвищення якості житлово-комунальних, забезпечення належного функціонування систем життєзабезпечення, інфраструктури та об'єктів благоустрою міста	IN/MT/LO	IN/LT/LO	DI/LT/LO		IN/MT/LO	IN/MT/LO	

СЦ 3. Канів екологічно стійке місто	IN/MT/LO		IN/CU/LO	IN/ST/LO	DI/LT/LO	IN/MT/LO	
Заходи з адаптації до зміни клімату							
1.Протипаводкові заходи			DI/LT/LO	DI/LT/LO			
2.Охорона і раціональне використання водних ресурсів			DI/LT/LO			IN/LT/LO	IN/MT/LO
3.Впровадження заходів у сфері поводження з побутовими відходами			DI/LT/LO	IN/LT/LO	DI/LT/LO	IN/SI/LO	IN/SI/LO
4.Програма захисту лісів			IN/CU/LO			DI/LT/RE	DI/LT/RE
5.Програми боротьби з карантинними рослинами	IN/LT/LO					DI/LT/RE	DI/LT/RE
6.Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів						DI/LT/LO	DI/LT/RE
7.Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку						DI/LT/LO	
Заходи, які спрямовані на зменшення споживання енергоресурсів							
1.Муніципальні будівлі, обладнання/об'єкти	IN/LT/LO				DI/ST/LO		
2.Третинний сектор (малий та середній бізнес, сфера обслуговування)	IN/LT/LO				DI/ST/LO		
3.Житлові будівлі	IN/LT/LO				DI/ST/LO		
4.Транспорт	IN/LT/LO				DI/ST/LO		
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території

Умовні позначення до таблиці 6.1

Позначення	Пояснення до позначення
	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.

	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
	Помірний позитивний вплив.
	Значний позитивний вплив
	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Плану призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною.

Основний негативний вплив на довкілля пов'язаний із утилізацією застарілого обладнання, яке має токсичні компоненти.

Крім того, варто зауважити, що пропонуване збільшення яскравості освітлення міста призводитиме до світлового забруднення території. Під час заміни освітлювальних приладів на вулицях і в зелених територіях міста варто обирати такі, що будуть освітлювати лише необхідні зони і не створюватимуть зайвого світлового розсіювання.

Громаді слід звернути увагу на зазначені проблеми і вжити заходів для запобігання можливого негативного впливу.

Таким чином, реалізація Плану не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація рішень Плану може призвести до покращення екологічної ситуації в місті Канів в розрізі ряду питань.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ³

В цілому План не передбачає заходів, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Плану (таблиця нижче) ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Таблиця 7.1.

³ Цей розділ буде доповнено та скориговано за результатами громадського обговорення та консультацій з органами державної влади в процесі розгляду Звіту

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Плану

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	<ul style="list-style-type: none"> • будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; • дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; • встановлення мережі портативних станцій моніторингу якості повітря, зокрема на межі санітарно-захисних зон підприємств-забруднювачів повітря;
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • створити інформаційну систему із моніторингу якості поверхневих та ґрунтових вод, зокрема в місцях скиду зворотніх вод підприємств-водокористувачів; • заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); • прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; • заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; • дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»; • впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони. Розвивати мережу сталої дренажної системи і зокрема дощових садів у місті Каневі;
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; • Забезпечити виконання заходів із утилізації застарілого обладнання, відходів житлово-комунального господарства відповідно до чинного законодавства; • впровадити систему моніторингу стану ґрунтів у місцях зберігання відходів підприємств;
Ґрунти	<ul style="list-style-type: none"> • моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації забруднення специфічного для підприємств-джерел забруднення. У випадках наявності такого забруднення - заходи із біологічної санації ґрунтів. Це, зокрема стосується території ПАТ Електромеханічний завод "Магніт"; • на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти; • передбачити раціональне складування донних відкладень, які створюватимуться внаслідок реалізації заходів з очищення річки; • після закінчення будівельних робіт слід виконати планувальні роботи в місцях стоянки та ремонту машин і механізмів, а також на всіх інших ділянках, де були допущені порушення поверхні в процесі будівництва; • усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови;
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню	<ul style="list-style-type: none"> • стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів;

біорізноманітність та сталому розвитку	<ul style="list-style-type: none">• проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій (ПЗФ, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання. Винесення в натурі меж територій ПЗФ.
Здоров'я населення	<ul style="list-style-type: none">• впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони. Розвивати мережу сталої дренажної системи і зокрема дощових садів у місті Каневі;• впровадити систему моніторингу якості води в колодязях громади;• перелічений вище в цій таблиці комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та опосередковано впливає на покращення стану здоров'я населення і є одним із головних завдань розробки цього Плану

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1. Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного планування “План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року” використано наступні вихідні дані:

“План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року”;

Статистичні дані екологічного стану Черкаської області [<https://ck-oda.gov.ua/ekologiya/>];

Інші програми розвитку Канівської громади [<http://kaniv-rada.gov.ua/>];

Дані головного управління статистики Черкаської області [<http://www.ck.ukrstat.gov.ua/>];

Паспорт міста Канів на 2020 та 2021 рік;

Річні звіти про поводження з твердими побутовими відходами (форма 1-ТПВ) за 2016-2020 р.р.;

Інвестиційний паспорт розвитку Канівської МТГ на 2020 р.;

Статистичні бюлетені “Соціально-економічне становище м. Канів” за 2019 та 2020 р.р.;

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.

8.2. Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно

зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту Плану з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Плану на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Плану на довкілля.

8.3. Планувальні альтернативи

В процесі стратегічної екологічної оцінки розглядалися:

базовий (або “нульовий”) варіант просторового розвитку території громади, який не передбачає впровадження заходів Плану (розділ 2). На основі аналізу отриманих вихідних даних було визначено перелік основних проблем, наявних на території міста Канів та громади, розглянуто існуючий стан та прогнозовано його зміни в разі, якщо не буде вжито заходів із ліквідації основних проблем території. Наслідки розглянуто в розділі 2. Згідно цієї планувальної альтернативи, за якої План не реалізується, більшість загроз та проблем міста з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію або залишаться на тому ж рівні.

оптимістичний варіант розвитку - за умови реалізації заходів “Плану дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Канева до 2030 року”. Оцінка ймовірних наслідків довкілля від реалізації Плану відображена в цьому Звіті. У разі реалізації оптимістичного сценарію передбачені заходи позитивно вплинуть на стан атмосферного повітря, водні об'єкти, ситуацію з відходами, земельні ресурси та біорізноманіття.

Пропозицій щодо розроблення та затвердження інших альтернативних документів державного планування, які б дозволили виконати взяті перед європейською ініціативою «Угода мерів» зобов'язань до Канівської міської ради не надходило.

8.4. Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроектованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

9. УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Плану для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється План.

10. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

10.1. Вибір екологічних показників

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища PC-T-C-B-P (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

PC – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

T – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

C – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

B – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

P – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії⁴.

10.2. Індикатори моніторингу

В цьому звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано

⁴ <https://menr.gov.ua/content/ekologichni-pokazniki.html>

індикатори моніторингу наслідків виконання Плану, відповідно до вимог Указу Президента України “Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року” та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України⁵, які корелюють із завданнями Плану. Зазначені в Розділі 11 Плану показники моніторингу уточнено та приведено у відповідність до вимог діючого законодавства (табл. 10.1).

10.3. Збір статистичних даних

Для Канівської МТГ є доцільним створення системи моніторингу стану довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#TextI>].

10.4. Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля

Перелік заходів із моніторингу не є вичерпним та може коригуватись відповідно до зміни завдань Плану. Основною цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців Канівської МТГ.

Згідно ЗУ “Про стратегічну екологічну оцінку” ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Таблиця 10.1

Рушійні сили	Компоненти довкілля, які зазнають впливу						
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Генерація відходів ^[2]
СЦ 1. Забезпечення енергетичного переходу Канева до вуглецево нейтрального міста до 2050 року/ 1 Муніципальні будівлі, обладнання/об'єкти/ 2 Третинний сектор (малий та		I-2, I-4, I-20	I-5, I-8, I-16, I-17				I-13, I-14, I-15

⁵https://menr.gov.ua/files/docs/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C%20%D0%A6%D0%A1%D0%A0%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8_%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202017%20ukr.pdf

середній бізнес, сфера обслуговування)/4 Транспорт.							
СЦ 2. Створення умов для комфортного проживання мешканців міста, підвищення якості житлово-комунальних, забезпечення належного функціонування систем життєзабезпечення, інфраструктури та об'єктів благоустрою міста		I-2, I-4	I-5, I-8, I-16, I-17	I-10			I-13, I-14, I-15
СЦ 3. Канів екологічно стійке місто/2 Охорона і раціональне використання водних ресурсів/1 Протипаводкові заходи/3 Впровадження заходів у сфері поводження з побутовими відходами/6 Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів	I-1, I-3	I-2, I-4	I-7	I-9	I-9, I-12	I-11, I-12	I-13, I-14, I-15

Номер в таблиці 10.1.	Індикатор	Визначення	Джерело
I-1	Якість повітря загалом по громаді	Показники згідно <u>Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.</u>	Автоматичні станції моніторингу
I-2	Обсяг викидів парникових газів	Відповідно Закону України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів"	Статистична звітність згідно зазначеного Закону
I-3	Глобальний індикатор ЦСР 11.6.2 - усереднений річний рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	Показники PM25, PM10	Автоматичні станції моніторингу
I-4	Індикатор ЦСР 11.5.1 - Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Статистична звітність суб'єктів господарювання
I-5	індикатор ЦСР 6.3.2 - частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб'єктів господарювання
I-6	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування	Показники згідно <u>ДСанПіН 2.2.4-171-10</u>	Щорічний аналіз проб води із джерел питного водопостачання
I-7	Якість поверхневих вод	Показники <u>Нормативів ЕБВО від 30.07.12</u>	Щорічний аналіз проб води із відповідних поверхневих водних об'єктів

I-8	індикатори ЦСР 6.2.1, 6.2.2. - Частка сільського та міського населення, яке має доступ до покращених умов санітарії, %	Кількість сільського та міського населення, що використовує каналізаційні системи із очищенням стічних вод поділена на загальну кількість сільського населення громади	Статистична звітність суб'єктів господарювання
I-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян
I-10	Кількість порушень режиму зон санітарної охорони джерел питного водопостачання	Кількість порушень режиму зон санітарної охорони джерел питного водопостачання	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян
I-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озеленених територій в громаді	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озеленених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність	дані дистанційного зондування землі (космознімки Sentinel 2) інформація про площу території громади
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ в громаді	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру
I-13	Загальний обсяг утворення ТПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів <u>ДК 005-96</u>	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)
I-14	Глобальний індикатор ЦСР 12.5.1 - Рівень переробки відходів	Обсяг ТПВ, що спрямовуються на повторне використання та перероблення поділений на загальний обсяг утворення ТПВ	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)
I-15	Обсяг утворення небезпечних відходів	Обсяг утворення небезпечних відходів 1-3 класу небезпеки	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)

I-16	Індикатори 6.1.3., 6.1.1. Частка міського та сільського населення, яке має доступ до безпечної питної води, %	Частка міського та сільського населення, яке має доступ до безпечної питної води, %	Статистична звітність комунальних підприємств громади
I-17	Індикатори 6.1.4., 6.1.2. Частка міського та сільського населення, яке має доступ до економічно доступної питної води гарантованої якості, %	Частка міського та сільського населення, яке має доступ до економічно доступної питної води гарантованої якості, %	Статистична звітність комунальних підприємств громади
I-18	Кількість автоматичних станцій моніторингу повітря в громаді	Кількість автоматичних станцій моніторингу повітря в громаді	фактична кількість, одиниць
I-19	Кількість автоматичних станцій моніторингу якості води в громаді	Кількість автоматичних станцій моніторингу якості води в громаді	фактична кількість, одиниць
I-20	Індикатор 9.1.4. Ступінь зносу основних засобів за ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність», %	Ступінь зносу основних засобів за ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність», %	Звітність суб'єктів господарювання

11. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень Плану не несе транскордонних наслідків для довкілля.

12. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою Плану, тому проведені в рамках SEO консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Плану з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

Звіт складено відповідно до вимог статті 12 ЗУ “Про SEO”.

Оцінка поточного стану довкілля, та прогноз змін стану довкілля виконано на основі доступних даних про територію, на яку розповсюджуватиметься дія ДДП.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Плану.

За підсумками SEO були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Плану, перелічені в розділі 7 Звіту. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Плану, серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на земельні ресурси та біотопи.

Таким чином, Канівська міська рада повинна забезпечити реалізацію наступних заходів:

- В першу чергу, забезпечення заходів із моніторингу стану довкілля, зокрема якості атмосферного повітря та водних ресурсів громади;
- Паралельно із впровадженням заходів Плану забезпечити реалізацію відповідних заходів із зменшення впливу ДДП на компоненти довкілля, відповідно до розділу 7 Звіту;
- Забезпечити щорічний моніторинг впливу реалізації ДДП для довкілля, в тому числі для здоров'я населення. У випадку відсутності прогнозованих позитивних змін, або ж за наявності непередбаченого негативного впливу ДДП, відповідні заходи мають бути переглянуті.

Додатки:

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ

ЛИШЕ для
Документу державного планування

**"План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату
міста Канева до 2030 року"**

СВІДОЦТВО
про підвищення кваліфікації

видане
Бойку Олексію Юрійовичу
в тому, що він

з " 29 " березня 20 21 р.
по " 31 " березня 20 21 р.

прослухав(ла) курс з підвищення кваліфікації
**"Основні вимоги з підготовки та оформлення суб'єктом господарювання
звіту з оцінки впливу на довкілля"**
(24 аудиторних години)

Опрацював такі теми:

1. Організаційно-правові основи проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні.
2. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля.
3. Критерії визначення діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.
4. Основні вимоги до складання звіту з оцінки впливу на довкілля.
5. Громадське обговорення планової діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля. Оформлення їх результатів.
6. Порядок передачі документації щодо отримання висновку з оцінки впливу на довкілля. Порядок користування реєстром з оцінки впливу на довкілля.
7. Основні положення та вимоги до процедури здійснення стратегічної екологічної оцінки проектів документів державного планування.
8. Оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
9. Основні порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Види санкцій та порядок їх накладання.

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

м.Київ " 31 " березня 20 21 р.

 Г. С. Фінін
М.П. **Реєстраційний № 25-01**

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

ЛИШЕ для
Документу державного планування
ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ

**"План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату
міста Канева до 2030 року"**

СВІДОЦТВО
про підвищення кваліфікації
видане
Максимовій Юлії Сергіївні
в тому, що вона
з " 29 " березня 20 21 р.
по " 31 " березня 20 21 р.
прослухав(ла) курс з підвищення кваліфікації
**"Основні вимоги з підготовки та оформлення суб'єктом господарювання
звіту з оцінки впливу на довкілля"**
(24 аудиторних години)
Опрацювала такі теми:

1. Організаційно-правові основи проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні.
2. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля.
3. Критерії визначення діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.
4. Основні вимоги до складання звіту з оцінки впливу на довкілля.
5. Громадське обговорення планової діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля. Оформлення їх результатів.
6. Порядок передачі документації щодо отримання висновку з оцінки впливу на довкілля. Порядок користування реєстром з оцінки впливу на довкілля.
7. Основні положення та вимоги до процедури здійснення стратегічної екологічної оцінки проектів документів державного планування.
8. Оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
9. Основні порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Види санкцій та порядок їх накладання.

Перший проректор з науково-педагогічної роботи **Г. С. Фінін**
М.П.

м.Київ " 31 " березня 20 21 р. Реєстраційний № 25-03